

moravský senior[®]

Magazín pro poutavé čtení a volný čas...

7-8/2017

zdarma!

**Téma: Připomínáme si 20 let
od povodní v roce 1997**

Rozhovor:
Vladislav Galgonek

Velký
pozdánkový servis

Internetová
poradna

Magazín **Moravský Senior** pro vás tiskne tiskárna **FGP studio**, rodinná firma již s 25letou tradicí.

Naší prioritou je být stále na špičce, proto nejen že používáme nejmodernější vybavení, ale také se soustředíme na široké spektrum technologií. Díky tomu vám můžeme nabídnout opravdu velké množství tiskovin a jejich následné zušlechťování.

FGP[®]
STUDIO
T I S K Á R N A

www.fgp.cz

FGP studio

Táboritů 1, 779 00 Olomouc
tel.: +420 585 119 109
e-mail: objednavky@fgp.cz

OBSAH

ROZHOVOR MĚSÍCE: Vladislav Galgonek

strana 4

TÉMA: Povodně 1997

strana 10

AKCE V ČERVENCI A SRPNU

strana 19

POZVÁNKY: Olomoucké kulturní prázdniny

strana 24

POZVÁNKY: Akce na hradech, zámcích a památkách

strana 26

RADY, TIPY, ZPRÁVY

strana 29

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

strana 32

ROZHOVOR: Lukáš Navara

strana 34

INTERNETOVÁ PORADNA

strana 36

SÍLA PŘÍRODY: Jilm

strana 38

FOTOREPORTÁŽ: První ročník letního tábora pro seniory

strana 42

ČTENÁŘ REPORTÉR

strana 43

SEZNAMKA PRO SENIORY

strana 45

KŘÍŽOVKY

strana 46

ÚVODNÍ SLOVO

Vážené čtenářky a vážení čtenáři. Časopis jsme začali vydávat v roce 2014. Před dvěma lety jsem se rozhodl změnit tým, který se postaral o novou tvář a obsahovou stránku magazínu. Taktéž jsme navýšili náklad a počet míst, ve kterých pravidelně nacházíte zdarma Moravského seniora. To proto, že jsem přesvědčen o tom, že senioři si zkrátka zaslouží víc. Po celou dobu jsem veškerou tuto činnost financoval prakticky jen z vlastních zdrojů. Musím se proto s vámi podělit o dobrou zprávu, která odsunula zánik vašeho oblíbeného časopisu. Vedení Olomouckého kraje v letošním roce náš časopis podpořilo částkou ve výši 180 tisíc korun na rok. K tomu lze připočítat také 50 tisíc korun od města Olomouce. Ačkoli jsou veškeré roční výdaje na tento magazín mnohonásobně vyšší, i tak vedení hejtmanství i města děkuji. Nejen za příspěvky jako takové. Předně proto, že finanční pomoc beru jako ocenění mojí myšlenky – přinášet lidem v seniorském věku víc: zajímavé čtení, které by jim mělo přispět k hezčím dnům.

Miloslav Kyjevský,
předseda Moravského seniora, z.s.

Tiráž

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory Olomouckého kraje
Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769, Registrováno pod číslem MK ČRE 21702, vychází desetkrát ročně.

Technická redakce: BastArt.cz, spol. s r.o., Šlechtitelů 1, 772 00 Olomouc, e-mail: info@bastart.cz
Šéfredaktorka: Veronika Kolesárová, e-mail: redakce@moravskysenior.cz, tel: 775 242 270

Koordinátorka, distribuce: Vendula Boudníková, e-mail: office@moravskysenior.cz, tel: 725 190 555

Inzerce: Daniela Krupová, e-mail: inzerce@moravskysenior.cz, tel: 736 456 791

Korektury: Blanka Peřinová, e-mail: blanka.perinova@fgp.cz

Tisk: Miloslav Kyjevský – FGP studio, Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

Distribuci zajišťuje: GEIS – zákaznické centrum tel: 951 277 777, www.baliky.cz

Náklad tohoto čísla je 25 000 ks.

Datum vydání: 3. 7. 2017.

Redakční uzávěrka příštího čísla: 21. 8. 2017.
ZDARMA

ROZHOVOR: VLADISLAV GALGONEK

Vladislav Galgonek, nestor mezi fotografy České tiskové kanceláře v akci. Na snímku zachycen při fotografování restaurování Sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci. Foto: Luděk Peřina

„NEJDŮLEŽITĚJŠÍ JE BÝT VE SPRÁVNÝ ČAS NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ,“ ŘÍKÁ FOTOGRAF VLADISLAV GALGONEK

Pořídí co nejlepší snímek a co nejrychleji ho odeslat do hlavní redakce České tiskové kanceláře. To bylo smyslem práce Vladislava Galgonka, který v naší největší zpravodajské agentuře pracoval od roku 1973. Přitom si mnohdy neuvědomoval, v jakém nebezpečí se při pořizování fotek nachází. „To bylo druhořadé, na prvním místě bylo zachytit onen okamžik,“ říká muž, který například vylezl po vratkém lešení na vrchol Sloupu Nejsvětější Trojice. Během své kariéry naopak velmi těžce nesl osudy lidí, na kterých se podepsalo řádění přírodních živlů, třeba při povodních v roce 1997. Jedenasedmdesátiletý Vladislav Galgonek, který je držitelem i několika prestižních cen Czech Press Photo, pro agenturu, která příští rok oslaví sto let, pracuje občas i dnes. Fotografie je zkrátka jeho láskou na celý život.

Kdy do vašeho života vstoupilo fotografování?

Pocházím z vesnice Horní Žukov u Českého Těšína, kde jsem trávil léta dětství. Tam vznikl můj kladný vztah k přírodě, který mě provází soukromým i pracovním životem dodnes. Osudovým okamžikem pro mě bylo, když mi strýc nadělil v šesté třídě pod stromeček můj první fotoaparát. Byl to primitivní fotoaparát na klasický film. Strašně mě zajímalo nejen fotografování samotné. Chtěl jsem přijít na kloub tomu, jak si udělat fotky sám. Tak jsem si v koupelně udělal svou vlastní amatérskou fotokomoru. Měl jsem šilenou radost, když jsem vyrobil svoje první fotky. Rodiče pro to moc pochopení neměli, i přesto mě nechali.

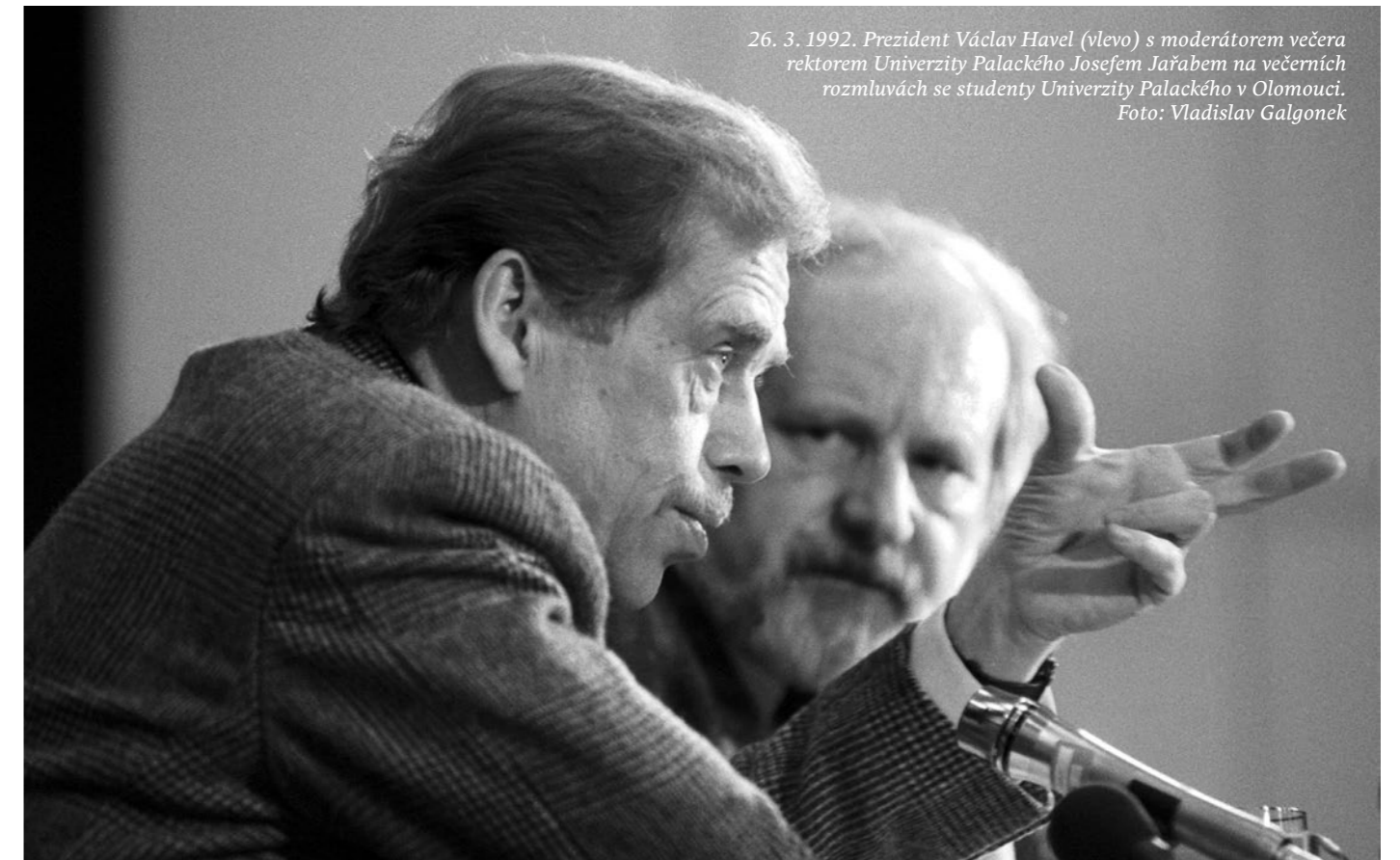
Co jste v té době fotil?

Všechno, co bylo kolem mě. Byly to třeba různé záběry ze školních akcí. Chtěl jsem se dál zdokonalovat a tak jsem se přihlásil do fotokroužku. Nakonec jsem se nespokojil

s přístrojem od strýce. Pořídil jsem si dvouokou zrcadlovku Flexaret. A už tehdy jsem začal pošilhávat po práci fotografa.

Takže jste se přihlásil ke studiu fotografie?

Maminka chtěla, abych šel na veterinu. Já se ale zcela bláhově hlásil na FAMU, což byla naprostá utopie, alespoň při tomto pokusu. Tehdy jsem se tam nedostal. Tak jsem šel na střední školu zemědělsko-technickou v Českém Těšíně, kde jsem ve svém koníčku pokračoval. Zuřivě jsem fotil všechno možné a setkal jsem se poprvé se známými fotografy. Po maturitě přišla vojna. Sloužil jsem v Mladé Boleslavi, byl jsem zdravotníkem. I přitom jsem fotil. Do zemědělství jsem se po službě vrátit nechtěl. Musel jsem změnit obor. Nakonec jsem nastoupil do chemických závodů v Ostravě. Přitom jsem studoval na Lidové konzervatoři výtvarnou fotografii, protože jsem věděl, že se chci fotografování věnovat na plno. Když se objevila příležitost stát se podnikovým fotografem na ostravských dolech, zkusil jsem to a přijali mě.

26. 3. 1992. Prezident Václav Havel (vlevo) s moderátorem večera rektorem Univerzity Palackého Josefem Jařabem na večerních rozmluvách se studenty Univerzity Palackého v Olomouci. Foto: Vladislav Galgonek

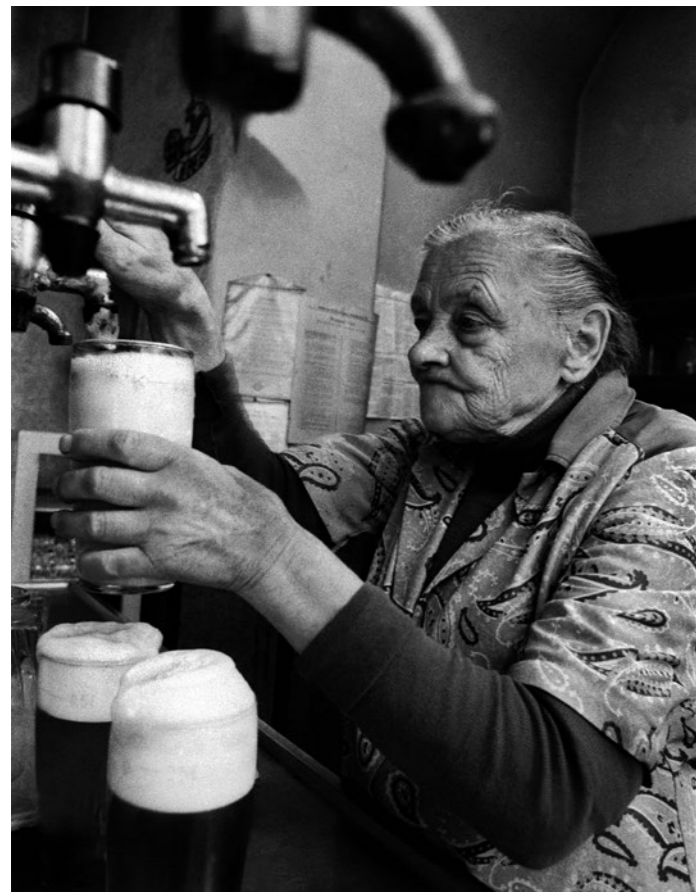
ROZHOVOR: VLADISLAV GALGONEK

Co to bylo za práci?

Dneska takováto pozice zcela určitě neexistuje. Dělal jsem fotografa výrobně ekonomické propagace na dole Vítězný únor, který se pak přejmenoval na důl Odra. Fotil jsem všechno možné, akce odehrávající se na šachtě, ale i důlní havárie. Kromě toho jsem zaznamenával nejruznější akce na Ostravsku a přitom jsem spolupracoval s tiskem a také jsem se přátelil s kolegou, který byl v ostravské redakci ČTK. Byl to právě on, kdo mi v roce 1972 řekl, že v Olomouci vzniká nová pobočka četky. Přihlásil jsem se na konkurz. Bylo nás tam hodně, včetně Milana Hořínka, výborného olomouckého fotografa. Při výběrovém řízení jsem komisi říkal, ať vyberou raději jeho. Odvětili mi, že jim nemám říkat, koho si mají, nebo nemají vybrat. Nakonec sáhli po mně.

Jaké bylo působení v největší české tiskové agentuře v té době? Přibližte práci agenturního fotografa...

Nastoupil jsem 1. 2. 1973 a zůstal jsem v ní až do odchodu do důchodu a vlastně pro ni dělám i teď, kdy zaskakuju za kolegu Ludka Peřinu. Někteří kamarádi mi tehdy říkali: 'četka' tě zabije, protože tam nebudeš mít vůbec čas na svou tvůrčí fotografii. Tato práce je velice specifická. Opravdu člověka zaměstná natolik, že nemá čas ani pomýšlení na další tvorbu. Člověk se stane jakýmsi sluhou. Musíte se podřítit požadavkům agentury. Ta totiž musí vždy přijít jako první s informacemi a fotografiemi. Musíte dodržovat určité podmínky, které novinářská fotografie má. Za socialismu jsme se navíc museli řídit přísnými regulami. Hrozné bylo, že

Srpen 1991. Dobový text: Celých 55 let za pípou má za sebou Marie Spurná, pro stále zákaznice hostince v Ptení na Prostějovsku známá jako „tetina“. V tomto měsíci oslaví již 80. narozeniny a na zasloužený odpočinek ještě nepomýšlí. Svým rázným vystupováním si v hospůdce IV. cenové skupiny dokáže vždy sama sjednat pořádek. Foto: Vladislav Galgonek

jsme nemohli zachycovat mnohé události, například církevní obřady, přírodní katastrofy nebo nehody. Naopak jsme se hodně věnovali folkloru. Museli jsme striktně dodržovat přísné podmínky a nemohl jsem se podle svého rozvíjet. Divím se, že jsem to tam tak dlouho vydržel. Nicméně jsem se vždy soustředil na práci a zbytek jsem vypouštěl.

Jak moc byla práce v tehdejší české tiskové kanceláři ovlivněná tehdejším režimem?

Česká tisková kancelář má dvě redakce, slovní, která se za socialismu jmenovala politická, což vypovídá o všem. Druhá je redakce obrazového zpravodajství. Začátky v agentuře nebyly jednoduché, často jsme se setkávali s tím, že při nějakém nesplnění úkolu a pravidel, musel člověk odejít. Měl jsem tu výhodu, že Olomouc a jeho okolí, bylo v podstatě mimo dění hlavních politických událostí. A byla to pro mě vlastně i záchrana. Mohl jsem dělat svou práci, což bylo zaznamenávání okamžiků, a neangažoval jsem se přitom do žádného politického dění.

Jaké změny nastaly po revoluci?

Vznikl mnohem větší prostor pro práci. Bylo to uvolněnější. Konečně jsme dělali všechno to, co se dříve nemohlo dělat, zpravodajství z nehod, neštěstí, požáry, kalamitní situace. Mohly vznikat taky záběry intimnějšího života i erotiky, což bylo kdysi naprosto tabu. A konečně jsme mohli fotit i církevní záležitosti - mše, vysvěcení nových kněží a další obřady. Dříve jsme nemohli udělat ani fotku, na které by byl někde v pozadí kostel.

1975 z cyklu Prales. Foto: Vladislav Galgonek

Jaká jsou vaše oblíbená témata?

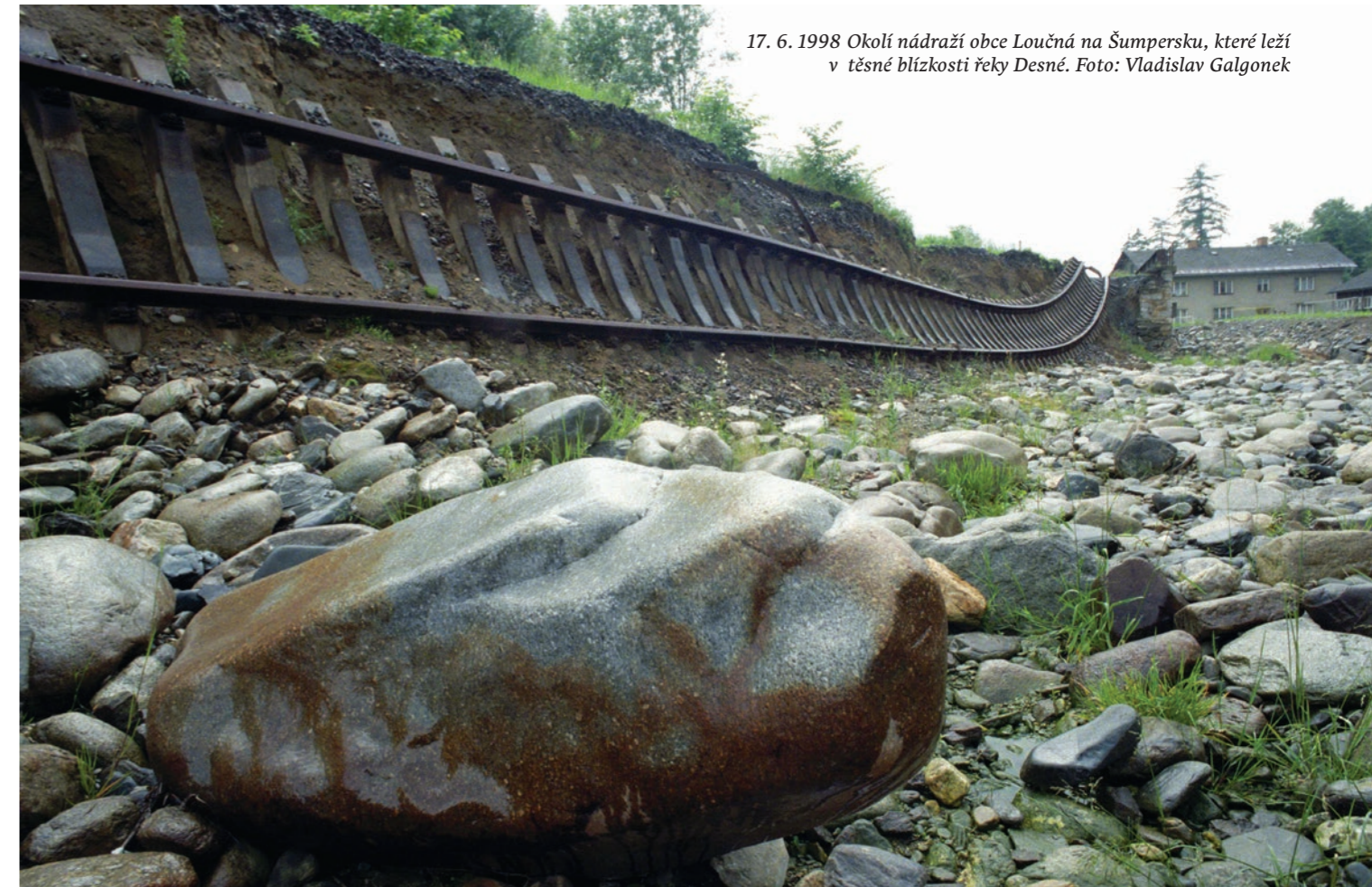
Měl jsem rád každé, u kterého byla příležitost udělat nějaké unikátní záběry. Ne vždycky se to podařilo a ne vždy byla příležitost udělat z každé zamýšlené akce reportáž. Co mě ale bavilo hodně, byla ona církevní tematika.

Zůstaňme u ní. V roce 1995 navštívil Olomouc papež Jan Pavel II. Při této příležitosti jste pořídil snímek, který obletěl svět a obdržel jste za něj i jednu z vašich cen Czech Press Photo. Jak tato fotografie vznikla?

Při návštěvě baziliky minor na Svatém Kopečku se papež setkal s mládeží, která projevovala velkou radost z jeho návštěvy a on zase z jejich přítomnosti a připraveného programu. To jsem chtěl zachytit. Tato fotografie se dost těžko pořizovala, protože bylo obtížné se ke svatému otci přiblížit na dostatečnou vzdálenost. Bylo to víceméně dílo náhody, že se mi to podařilo zaznamenat. Každý fotograf se snažil urvat nějaké místo. Ono je to právě o tom: být ve správný čas na správném místě.

V roce 1997 jste nemohl chybět při povodních, které postihly celou Moravu a část Čech. Jak na to vzpomínáte?

Ve dne v noci jsme byli v pohotovosti. Jako agenturní zpravodajci při těchto chvílích musíte být v místech, kde je to nejhorší. Když jsme se dozvěděli o Troubkách, bylo to jasné. Obec i její okolí byly zcela zaplaveny vodou a bylo těžké se tam dostat. Nakonec jsme se tam ostatními kolegy ze zahraničních agentur, jako jsou například Reuters, či AP, dopravili s vojáky, kteří nás vzali do obrněných transportérů. Byla to zvláštní situace, protože jsem v té době bydlel v Černovíře. Náš dům byl zcela zaplaven a zničen vodou.

17. 6. 1998 Okolí nádraží obce Loučná na Šumpersku, které leží v těsné blízkosti řeky Desné. Foto: Vladislav Galgonek

Místo toho, abych řešil svoje bydlení, jsem byl v pracovním zápraží. Bylo to zvláštní, ale bylo to prostě tak.

Jaké emoce na vás doléhají, když jste svědkem živelných katastrof a jiných pohrom?

Často se kvůli tomu stáváme terčem negativních kritik. Jenže zachytit tyto okamžiky je naše práce. Ale přiznám se, že jsem si někdy připadal jako hyena, která se pase na lidském neštěstí, a bylo mi až stydno. A někdy jsem neměl ani skoro odvahu zachytit ony určité momenty, kdy například v Troubkách lidé pozorovali, jak jsou jejich domy v troskách. Vidět postižené, jak si uvědomují tu zkázu a pláčou, je pro mě něco strašného.

Jak při této povodni vypadala vaše práce? Nebyli mobilní telefony, internet...

První problém byl dostat se vůbec na ta místa. A potom byl problém s odesláním fotografií. V té době jsme měli takzvaný telefontní přístroj, což bylo zařízení, které umožňovalo přenos vyvolané fotografie přes telefonní linky. Při poruchách telefonního vedení to dělalo pořádnou neplechu.

Můžete to více přiblížit?

Fotografie se nejprve namotala na takový válec a po propojení s telefonní linkou jsem ji zkušel odeslat. To byly nervy a ne vždy se podařilo obrazový materiál takto odeslat. To se pak zpracované fotografie a filmy s kontaktními kopiemi posílaly do Prahy vlakem. Do agentury se ale takto dostaly až na druhý den, což bylo pozdě. O digitální fotografii jsme zatím jen četli. Přes telefoto jsem posílal i snímky ze zahraničí, kam mě občas poslali.

ROZHOVOR: VLADISLAV GALGONEK

Například?

Třeba když jsem byl v Japonsku při cestě tehdejšího premiéra Václava Klause. Fotografie z audience v císařském paláci jsem vyvolával v koupelně hotelového pokoje a pak je odesílal, zatímco ostatní už dávno spali. Bylo to poměrně náročné. Cesta vedla také do Singapuru a Malajsie. Všude jsem musel tahat kufřík s telefontem a další zavazadla s technikou a foto výbavou. Všechno musíte hlídat před rozbitím nebo krádeží.

Stalo se vám někdy něco takového?

Měl jsem na rozdíl od mnohých kolegů víceméně štěstí, protože jsem se nedostal do tolika konfliktních situací. Ale pár jich bylo. Například na setkání hlav států čtyř zemí v Chorvatsku, kterého se účastnil Václav Havel a prezidenti Slovinska, Černé Hory a Chorvatska. Navštívili jsme přitom největší minové pole v Evropě v Bosance u Dobrovníku. Byl jsem mezi smečkou foto-reportérů. Najednou jsem se nějak moc přiblížil k chorvatskému prezidentovi. Jeho ochranka mě odstrčila tak silně, že jsem spadl do toho minového pole. To mě ale tak neděsilo. Horší bylo, že mi upadl fotoaparát a rozbil se. Měl jsem s sebou ještě jeden. (směje se)

Stal se vám někdy nějaký pracovní úraz?

Třeba na letišti ve Slovinsku, odkud jsme odlétali s Václavem Havlem. Ještě před odletem jsem potřeboval něco vyfotit. Už nás ale hnali do letadla. Jak jsem

utíkal, tak jsem si nevšiml, že dveře jsou o něco nižší a byl na nich nějaký čudlík. Silně jsem se o něj praštil do hlavy. Do letadla jsem vešel celý od krve. Osobní lékař prezidenta Ilja Kotík mi řekl, že to mám na štítí, ať si po příletu do Prahy skočím do špitálu. Jenže moje první kroky vedly přímo do četky, kde jsem plnil svou povinnost. Zpracoval a odeslal jsem fotky. Až po návratu do Olomouce jsem šel do nemocnice. Dodneška cítím tu bolest i jizvu.

To byla spíše taková nepozornost. Nicméně při focení se dostáváte do mnohem nebezpečnějších situací. Například když jste vylezl po lešení bez jištění k vrcholu Sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci...

Šlo o nejrozsáhlejší rekonstrukci této památky. S Ludkem Peřinou, který tehdy fotil pro Mladou Frontu, jsme vylezli úplně nahoru. Laďa Werkmann, který sloup restauroval, nám říkal: „Chlapi neblázněte, to lešení není nejstabilnější.“ Nebezpečí jsem si uvědomil, až když jsem byl nahore a začal jsem přemýšlet, jak slezeme dolů. Mám to tak vždycky. Na prvním místě je práce.

A mám ještě jednu takovou historku ještě z dob socialismu. S kolegy jsme se štengrovali, kdo vyfotí nejvíce kombajnů pohromadě při žních na poli. Využil jsem známosti s předsedou družstva ve Štěpánově, který mi tam poslal šestnáct kombajnů. No jo, ale focení ze země by nepřineslo takový efekt. Všiml jsem si sloupu vysokého napětí, na který jsem vylezl, abych udělal dobrou

fotku. Až když jsem byl pod dráty, došlo mi, že jsem tam mohl umřít.

Které akce se vám za dobu, co jste pracoval v ČTK, nejsilněji zaryly do paměti?

Bylo jich víc. Bezesporně k nim patří zmíněné povodně v roce 1997 i návštěva papeže Jana Pavla II.

Kolik fotografií jste pro ČTK pořídil?

To se dá velmi těžko posoudit a spočítat. Jsou fotografové, kteří chrlí jednu fotku za druhou. K těm nepatřím. Raději si věci promyslím a pak teprve fotografuji. Někdy je ale možnost omezená a okamžiky se nemusejí opakovat, proto rozumím i těm, kteří dělají spoustu fotek a ví, že na některé z nich může být něco unikátního.

Jak vidíte stav současné fotografie?

Díky expanzi digitalizace a přílivu a rozvoji techniky se fotografie stává přístupná co nejširší vrstvě lidí. Digitální přístroj si může dovolit takřka každý. Ovládání je čím dál víc jednodušší. Fotografie je po technické stránce kvalitní, ale spousta lidí si neuvědomuje, že jen o tom to není. Člověk se musí zabývat obsahem, kompozicí a celkovou skladbou obrazu a nemůže bezhlavě fotografovat všechno. Z takovýchto snímků se dá vybrat jen malé procento, které by diváka mohlo zaujmout. To pak člověka polaská na duši, když se

podívá na starší skvělé fotografie, které byly pořízené naprosto primitivní technikou.

Fotografujete i v soukromí?

Samozřejmě, že ano. Jsem šílenec. Navíc to беру jako odreagování. Fotím třeba svoje dvě kočky. Díky své lásce k přírodě se věnuji dlouhodobě fotografování beskydského pralesu Mionší, který je na pomezí Slezska a Slovenska. Je to přírodní rezervace, která není moc veřejně přístupná. Příroda je pro mě protiváhou k reportážím, o kterých byla práce v ČTK. Těšil jsem se, že v důchodu bude víc prostoru, ale není. Docela dost mě omezují potíže s chůzí a štve mě, že nejsem v takové kondici, v jaké bych si představoval být. Ale co s tím nadělám? Vloni jsem chtěl uspořádat autorskou výstavu, ale nepovedlo se. Nejdřív si potřebuju uspořádat můj osobní archív, který je zatím v dosti chaotickém stavu. Snad se mi to povede...

Je nějaký okamžik, který jste z nějakého důvodu nezachytil, a litujete toho?

Tak to bylo nejednou. Stává se to každému fotografovi. S přibývajícím věkem si stále více uvědomuji, kolik okamžiků jsem nestihl zachytit a je mi líto, že můj současný zdravotní stav neumožňuje uskutečnit některé plány a představy, ale zůstávám optimistou a věřím, že v rámci svých možností zůstanu nadále věrný fotografii.

Připravila: Veronika Kolesárová

21. 5. 1995 Papež Jan Pavel II. sleduje vystoupení katolické mládeže na Svatém Kopečku. Snímek získal ocenění Czech Press Foto. Foto: Vladislav Galgonek

Vladislav Galgonek

(*14. 5. 1946 v Českém Těšíně)

Absolvoval Lidovou konzervatoř obor výtvarná fotografie (1967 – 1969) a obor reportážní fotografie na FAMU (1981 – 1985).

Fotografuje od dětství, systematicky od roku 1967.

Od roku 1973 působil jako redaktor fotoreportér ČTK Praha v oblastní redakci v Olomouci.

Zúčastnil se řady výstav, své fotografie publikuje v ČR i v zahraničí získal několik cen v novinářské soutěži CZECH PRESS PHOTO.

Z prvního manželství má syna Davida, z druhého dceru Terezii.

Vladislav Galgonek v přírodě.
Zdroj: archiv V. Galgonka

TÉMA: POVODNĚ 1997

POVODNĚ 1997: DVACET LET OD NIČIVÉ KATASTROFY

*Letecký snímek zaplavené Olomouce při povodních v roce 1997.
Zdroj: Povodí Moravy, s. p.*

Před dvaceti lety postihla Českou republiku největší povodeň v epoše hydrologických pozorování. Přírodní katastrofa mimořádného rozsahu postihla velké území Moravy a Slezska. Záplavy začaly 5. července, do 16. července bylo zaplaveno 536 měst a obcí v 34 okresech. Záplavy si vyžádaly 50 životů. Právě nyní si připomínáme přesně 20 let od neštěstí.

Na některých místech spadlo během tří dnů tolik srážek, co jindy za půl roku. Hladiny Odry a Moravy se zvedly až k úrovni pětisetleté vody. Za období od 4. do 8. července 1997 napadlo na Lysé Hoře 586 mm srážek. Přitom denní rekordní srážkový úhrn dosahoval 234 mm. Vysoké srážky pokračovaly i v dalších dnech. Nedostatečné retenční prostory společně s absencí účinných protipovodňových opatření na řece Moravě vedly k zatopení stovek měst i obětí na životech.

V oblasti povodí Moravy při povodni 1997 zahynulo 25 osob. Nejhůře dopadla obec Troubky u Přerova, kde zahynulo 9 lidí a totálně bylo poškozeno více než 300 domů. „Celkové škody v povodí Moravy a Dyje byly odhadnuty na více než 20 miliard. Z téměř 4 tisíc kilometrů toků, které byly ve správě Povodí Moravy, s.p., byly červencovou povodní zasaženy dva tisíce kilometrů toků. Záplavy nevratně změnily vzhled vesnic a měst. K zemi šly stovky venkovských domů,“

24. 7. Neštěstí v Troubkách. Lidé z Troubek na Přerovsku drží minutu ticha za obyvatele postižené záplavami. Foto: Vladislav Galgonek

reagoval Petr Chmelař, mluvčí státního podniku Povodí Moravy.

Od povodni z roku 1997 Povodí Moravy, s.p. realizovalo desítky významných a rozsáhlých protipovodňových opatření a desítky drobných úprav a staveb. Mezi nejvýznamnější a největší patří realizace I. etapy protipovodňové ochrany Olomouce, na kterou navázala realizace II. etapy. Aktuálně Povodí Moravy připravuje II. B etapu, která představuje investičně nejnáročnější stavbu při přípravě protipovodňových opatření Olomouce.

„Povodně vždy byly a také budou. Větším povodním nelze zabránit, je možné se však před nimi chránit a zmírňovat tak jejich následky. Povodí Moravy doposud realizovalo výstavbu protipovodňových opatření v povodí řeky Moravy v celkové hodnotě přesahující tři a čtvrt miliardy. Připravujeme miliardovou investici proti povodním v Olomouci, uzavřeli jsme dohodu o realizaci protipovodňových opatření s Brnem. Ochranu obyvatel a měst před povodněmi aktuálně chystáme v Přerově, Lipníku, Troubkách, Uherském Hradišti, Kunovicích i Uherském Brodě,“ popisuje plány Povodí Moravy, s.p. generální ředitel Jan Hodovský.

Jednou z nejcitlivějších oblastí z hlediska ohrožení povodní je podle něj povodí Bečvy, kde si místní dodnes vybavují ničivé účinky povodní z roku 1997 i 2010. Právě zde Povodí Moravy připravuje komplex protipovodňových opatření, který má zabránit průchodu extrémních povodní. Součástí opatření proti velké vodě se má stát vodní nádrž Skalička. Ta bude sloužit jako významný prvek také v boji proti opačnému extrému, který oblast sužuje – suchu. „Obyvatelé obcí výstavbu nádrže přijímají jako nezbytný krok, který je potřeba učinit, aby řada měst a obcí podél řeky byla ochráněna před velkou vodou a aby bylo možné využívat vodní zdroje i v době dlouhodobého sucha. My si velmi vážíme spolupráce s městy, obcemi a obyvateli dotčených lokalit, protože bez jejich součinnosti a solidarity se neobejde žádný významný stavební projekt. Tyto projekty totiž nechrání jednotlivce, ale desítky a stotisícové celky,“ děkuje za podporu při stavbě protipovodňových komplexů Hodovský.

Efektivita vodních nádrží při zvládnání povodní se projevila například v povodí řeky Dyje během dalších extrémních povodní z let 2002 a 2006. Na rozdíl od katastrofálního průchodu povodně na řece Moravě, kde vodní nádrže chybí, se povodí Dyje dokázalo s přívaly velké vody vyrovnat o poznání lépe. Před většími sídelními útvary jako je Brno (VD Vír a Brno) a Znojmo (VD Vranov a Znojmo) existuje alespoň jedna vodní nádrž s požadovaným retenčním objemem, která dává možnost oddálit a snížit kulminaci povodně. Vysoký počet vodních nádrží umožnil transformaci průchodu velkých vod.

Další významné povodně zasáhly území závodu Střední Morava v roce 2006 a v roce 2010. Jejich průběh nebyl naštěstí tak katastrofální jako v roce 1997. Svou pozitivní roli hrála také větší připravenost všech záchranných složek, a také skutečnost, že vodní díla byla po roce 1997 v lepším stavu, než před katastrofálními povodněmi. Přesto i tato zkušenost poukázala na to, že je nutno pokračovat ve výstavbě protipovodňových opatření a i nadále rádně spravovat vodní díla.

Závod Horní Morava

Povodňovými rozlivy bylo v Olomouckém kraji postiženo 110 obcí a měst, evakuace proběhla ve 38 obcích a evakuováno bylo 7 850 osob, při povodni zahynulo v oblasti Olomouckého kraje 24 osob. Rozlivy zasáhly plochu 434 km² a průměrná hloubka rozlivů dosahovala 2,5 až 3,0 m. Byly dosaženy průtoky přesahující výrazně hodnoty stoleté vody – tedy Q100, místy až vody osmisetleté Q800. Na území Olomouckého kraje bylo realizováno celkem 152 akcí s náklady 1,051 miliardy Kč, což představovalo 43% z celkových povodňových škod. V Olomouckém kraji byly tyto škody odstraňovány v rámci cca 160 akcí.

Mezi nejvýznamnější a největší realizace protipovodňových opatření od roku 1997 patří I. a II. A etapy ochrany Olomouce, na kterou v letošním roce bude navazovat realizace II. B etapy. Dále jsou to realizovaná opatření v horní části Moravy od Hanušovic přes Bohutín, Chromeč, Postřelmov, Sudkov, Lesnici, Leštinu až po Moravičany a Mitrovice, které se osvědčily a ukázaly svůj význam při povodni 2010.

Závod Střední Morava

Celkem bylo zasaženo 92 obcí, z toho více než 30 v okresech Kroměříž a Uherské Hradiště. Evakuováno bylo 34 tisíc obyvatel, nejvíce – 20 tisíc v okrese Uherské Hradiště a 10,5 tisíce v okrese Hodonín. Maximální průtoky byly kolem 500 m³/s v Kroměříži a asi 600 m³/s v Uherském Hradišti a Hodoníně.

Bezprostředně po roce 1997 bylo realizováno více než 165 akcí v celkové částce přesahující 350 milionů korun. K nejvýznamnějším akcím patří rekonstrukce hrází v Záhlinicích, Kvasicích, Napajedlech, v Uherském Hradišti, Uherském Ostrohu, Veselí nad Moravou až po Vnorovy, rekonstrukce Nesytské a Očovské hráze u Hodonína. U řady hrází se prováděly těsnící stěny v těch místech, kde došlo k jejich protržení (Uherské Hradiště, Nedakonice). Po roce 1997 bylo také realizováno protipovodňové opatření Otrokovice – levobřežní hráz, která zajišťuje ochranu města před vyběžením vod. Podobně významnou stavbou byla v letech 1999 – 2001 rekonstrukce jezu ve Veselí nad Moravou.

Nejvýznamnější protipovodňová opatření byla realizována na Litavě v městě Slavkov u Brna a v Napajedlech. Ve Slavkově proběhla první etapa v roce 2007 pod názvem „Litava Slavkov u Brna, zvýšení kapacity koryta“. Tato stavba zajistila městu ochranu před povodněmi z Litavy. Na tuto akci navázala stavba „Město Slavkov u Brna, povodňová ochrana města“.

Závod Dyje

Rok 1997 nebyl v působnosti závodu Dyje tak katastrofický, jako na řece Moravě, o to horší byly povodně v roce 2002 a 2006, kdy rozsah povodňových škod byl skutečně ničivý a v desítkách měřících profilů byly zaznamenány vesměs 3 povodňové stupně. Podle vedení tohoto závodu je velké štěstí, že všechny velké sídelní celky mají vybudovanou regulaci, či úpravu toku, zajišťující většinou bezproblémový průchod velkých vod těmito strategickými body s velkou koncentrací obyvatel. Dále také vysoký počet Vodních nádrží na nejvíce vodních řekách jako Dyje, Svratka, Jihlava, dovoluje z vodohospodářského hlediska určitou manipulaci související s průchodem velkých vod, navíc většinou před většími sídelními útvary jako je Brno (VD Vír a Brno) a Znojmo (VD Vranov a Znojmo) existuje minimálně jedna vodní nádrž o dostatečné kapacitě, která dává možnost regulovat kulminaci povodně.

POVODNĚ 1997: JAK ŠEL ČAS A VELKÁ VODA

5. červenec

Počátek povodně, kdy vydatné deště zvedly hladiny řek na severní Moravě a ve Slezsku.

6. červenec

Došlo k velmi rychlému zvýšení průtoků na řekách Moravě, Vsetínské a Rožnovské Bečvě, Krupé a Branné, načež byly v okresech Nový Jičín, Frýdek-Místek, Karviná, Ostrava a Vsetín vyhlášeny stupně povodňové aktivity. Třetí stupně byly vyhlášeny na Bruntálsku, Jesenicku a u Valašského Meziříčí.

7. červenec

Ze svých břehů se vylily řeky Morava, Opava, Bečva, Opavice, Bělá, Tichá, Orlice, Třebovka, Smědá a Úpa. Rožnovská Bečva ve Valašském Meziříčí dosáhla na průtok 489 m³/s a Vsetínská Bečva kulminovala v Jarcové na 669 m³/s. Voda z Bečvy zaplavila město Přerov a okolní vesnice včetně Bochoře a Troubek. Řekou Dřevnicí protékalo 7. července ve Zlíně 282 m³/s. Záplavy si tohoto dne vyžádaly první pět obětí a na vodou podemleté železniční trati u Suchdolu nad Odrou způsobily vykoľejení mezinárodního rychlíku Sobieski, přičemž bylo zraněno více než 60 lidí. V souvislosti se zhoršující se situací byl ustanoven krizový štáb a došlo k uzavření několika česko-polských a česko-slovenských hraničních přechodů. Povodeň zasáhla i Nové Město nad Metují ležící na řece Metuji ve východních Čechách.

8. červenec

Voda zcela zaplavila obec Troubky nacházející se při soutoku Moravy s Bečvou. Právě v místě soutoku Moravy s jejími přítoky Bečvou a Moštěnkou došlo k mohutnému rozlivu a velká voda zde zaplavila oblast o ploše 150 km² rozkládající se přibližně mezi Citovem, Přerovem a Kroměříží. Téhož dne kulminovaly přítoky Moravy na horním toku. Moravská Sázava v obci Lupěné dosáhla na průtok 208 m³/s, Desná v Šumperku 191 m³/s a Třebůvka v Lošticích 120 m³/s. Svého maxima, tedy 838 m³/s, dosáhla v obci Dluhonice také řeka Bečva. Odra v Bohumíně mezitím kulminovala na průtoku 2160 m³/s a záplavová vlna se na ní přesunula dál na polské území.

9. červenec

Dalšího dne zaplavila voda vylitá z koryta Moravy centrum Olomouce, přičemž řeka zde kulminovala na průtoku 860 m³/s, a povodňová vlna postoupila dál na střední Moravu a Kroměřížsko. V Čechách byl povodní, projevující se zejména na Divoké Orlici, postižen Hradec Králové, když voda protrhla hráze a zaplavila nižší polohy města včetně nábřežního centra až po Masarykovo náměstí. Zvednutá hladina řeky Ostravice v Ostravě ohrozila podniky ve Vítkovicích a Nové huti. Na mnoha místech došlo k přerušení telefonního spojení, přivodů pitné vody a energií. Poslanecká sněmovna schválila vyčlenění finanční pomoci zasaženým oblastem ve výši 900 milionů korun.

10. červenec

Kroměříž byla vodou z Moravy zaplavena 10. července a hladina řeky zde téhož dne kulminovala na 1034 m³/s. Dalšího dne pak rozvodněná Morava zaplavila Uherské Hradiště a Otrokovice. Na severu Moravy a ve východních Čechách, kde mezitím velká voda opadla, se evakuovaní lidé začali vracet do svých domovů. Byly nahlášeny případy rabování.

13. červenec

Řeka Morava se vylila ve Veselí nad Moravou a v Moravském Písku a dalšího dne ohrožovala Hodonín.

20. červenec

Nové intenzivní srážky způsobily druhou povodňovou vlnu, kvůli níž byl třetí povodňový stupeň opět vyhlášen v okresech Přerov, Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště.

Jsou stanoveny tři stupně povodňové aktivity:

I. Stupeň povodňové aktivity = STAV BDĚLOSTI (nastává nebezpečí povodně, orgány samosprávy obcí a orgány okresních orgánů organizují hlídkovou službu na vodních tocích, je organizována povodňová hlášená služba)

II. Stupeň povodňové aktivity = STAV POHOTOVOSTI (vyhlašuje příslušný povodňový orgán, je zajištěna trvalá pohotovost, zasedá povodňová komise, jsou přijímána opatření ke zmírnění průběhu povodně)

III. Stupeň povodňové aktivity = STAV OHROŽENÍ (vyhlašuje příslušný povodňový orgán při bezprostředním nebezpečí a vzniku větších škod, ohrožení majetku a životů v zaplaveném území, podle plánů se realizují technická opatření, vyprošťovací a záchranné práce)

O hrozbě či vzniku povodně mohou být občané informováni z různých zdrojů: sirénami, sdělovacími prostředky, místním rozhlasem, mobilními megafony apod.

Další informace o povodňové situaci lze získat na:

- televizní stanici ČT24
- na internetové stránce ČHMÚ <http://hydro.chmi.cz/>

21. červenec

Velká voda začala opadat a to dovolilo odvolat třetí stupeň povodňové aktivity v okresech Šumperk a Přerov.

23. červenec

Následovalo odvolání stavu povodňového nebezpečí v okresech Olomouc a Kroměříž.

24. červenec

Byl odvolán stav povodňového nebezpečí v okresech Zlín a Uherské Hradiště.

28. červenec

Byl odvolán stav povodňového nebezpečí v okresech Hodonín a Brno-venkov.

29. červenec

Velká voda přestala ohrožovat Břeclav a třetí povodňový stav byl na území České republiky byl odvolán.

TÉMA: POVODNĚ 1997

Jak se připravit na příchod povodně (v případě včasné předpovědi)

- informujte se na obecním úřadě, zda se vaše obydlí, chata, zahrada či pozemek nenachází v záplavovém území či v území ohroženém zvláštní povodní
- dále se informujte o místě a způsobu evakuace, o případné humanitární pomoci a způsobu varování a informování obyvatelstva při povodni
- vytipujte si bezpečné místo, které nebude zaplaveno vodou
- připravte si materiál na utěsnění nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí atd. (pytle s pískem fólie, desky, ucpávky kanalizace)
- proveďte si povodňovou prohlídku kolem svého obydlí, chaty a pozemku a zajistěte, aby neupevněný materiál, ploty, boudy a další překážky nebránily volnému průtoku vody a nevytvářely druhotné hrázky a ucpávky vodního toku
- buďte v pohotovosti, trvale sledujte předpovědi počasí, stav hladiny vodního toku a rybníka, přehrady (může-li vás ohrozit)
- sledujte hromadné sdělovací prostředky a místní sdělovací prostředky (obecní rozhlas)
- řiďte se pokyny povodňových orgánů, policie a záchranářů, aktivně se zapojte do ochrany před povodní dle jejich pokynů

Evakuační zavazadlo

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění obydlí na delší dobu. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. kufr, batoh nebo cestovní taška. Zavazadlo je nutné označit jménem a adresou.

Doporučený obsah evakuačního zavazadla:

- základní trvanlivé potraviny (nejlépe v konzervách), dobře zabalený chléb a pitná voda – vše na dva až tři dny
- předměty denní potřeby (jídelní nádobí a příbor, otvírák, ostrý nůž, hrnky)

- užívané léky, toaletní a hygienické potřeby
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- náhradní oděv, obuv, pláštěnka, spací pytel nebo přikrývka
- přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- mobil, přenosná svítilna, zápalky, nůž
- knížky, stolní hry, hračky apod.

Jak se chovat během povodně

- jedněte v klidu a s rozvahou
 - dodržujte pokyny povodňových orgánů, policie a záchranářů
 - pomáhejte sousedům, dětem, starým a nemocným lidem
 - zbytečně neriskujte. Pokud možno nevstupujte do míst, která jsou zatopená, nechoďte do blízkosti rozbořených toků. Nehazujte a nesjíždějte na lodích rozvodněné vodní toky.
 - pamatujte, že povodňový orgán obce ve svých územních obvodech organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi a v případě potřeby může i od vás požadovat osobní a věcnou pomoc
 - v případě zaplavení domu, kdy už nevládáte svou ochranu vlastní silou a prostředky, včas požádejte o pomoc povodňový orgán obce
 - nezůstávejte v místě, kde byste mohli ohrozit život svůj a svých blízkých, včas se přesuňte na místo, které nebude zatopené vodou
 - buďte připraveni na evakuaci – upuštění domova
- Konkrétní informace o postupu při ohrožení i evakuaci získají občané u orgánů místní samosprávy – v případě ohrožení městské či obecní úřady standardně zřizují krizové linky.*

Jak se chovat při evakuaci

- při evakuaci (a zaplavení domu) vypněte přívod elektrického proudu, uzavřete hlavní přívod plynu a vody
- vyveďte vozidlo z garáže, doplňte pohonné hmoty a zaparkujte ho mimo záplavové území, nebudete-li jej užívat při evakuaci

- připravte si evakuační zavazadla pro svou rodinu
 - přestěhujte potraviny, oblečení, nábytek, stroje a zařízení, suroviny a další materiály do výše položených míst v bytě, nebo do vyšších pater budovy
 - odveďte nebo nezávadně zlikvidujte nebezpečné látky
 - odstraňte nebo řádně upevněte snadno odplavitelný materiál
 - uvolněte cestu domácímu a hospodářskému zvířectvu
 - uvědomte o evakuaci sousedy
 - dobře se oblečte a obujte
 - uzavřete a uzamkněte všechny vstupy a okna
 - při opuštění domácnosti dejte na dveře oznámení, kdo, kdy a kam se evakuoval, popř. kde jsou umístěna hospodářská zvířata
 - malým dětem vložte do kapsy kartičku se jménem a adresou
 - vezměte si s sebou evakuační zavazadlo
 - zbytečně neriskujte, jedněte v klidu a s rozvahou
- Je-li nedostatek času, okamžitě se přesuňte na vytipované místo, které nebude zaplaveno vodou, opusťte ohrožený prostor*

Jak se chovat po povodni, při návratu do obydlí po opadnutí vody

- nechte si zkontrolovat stav obydlí, zejména statiku budovy, rozvody energií a kanalizaci
- zlikvidujte vodou kontaminované potraviny, plodiny a uhynulé zvířectvo a dodržujte základní hygienická pravidla
- nechte si řádně ošetřit každé otevřené zranění

Placená inzerce

- při obnově studní a zdrojů pitné vody se řiďte pokyny odborníků, nepijte vodu z místních zdrojů, dokud nebude prověřena její kvalita
- kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod (nahlásit pojistnou událost, vyhotovit jejich soupis škod, zdokumentovat je fotografiemi, znaleckými posudky, účty, svědectvími),
- pokud možno aktivně se zapojte při likvidaci následků povodni
- jedněte s rozvahou, pomáhejte sousedům, dětem, starým a nemocným lidem
- dodržujte pokyny územně příslušných správních úřadů
- na obecním úřadě se informujte o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte finanční, materiální, psychologickou nebo sociální pomoc

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

9. 7. 1997 Evakuace pacientů Vojenské nemocnice v Olomouci. Foto: Vladislav Galgonek

9. 7. 1997 Opuštěný ježek v zaplavených olomouckých ulicích. Foto: Vladislav Galgonek

Netradiční pobyty nabitě energií zažijete pouze u nás!
Jsme pouze 12 km od Olomouce.

LÉTO V LÁZNÍCH

- Léčebné, relaxační a wellness pobyty
- Více než 100 léčebných a relaxačních procedur
- Kulturní akce s řadou skvělých účinkujících (Buty, Marcel Woodman...)

Edukační pobyt pro odstranění bolestí pohybového aparátu

Pobyt na 4 noci s individuálním přístupem. Nadstandardní ubytování s plnou penzí, 14 lázeňskými procedurami a lékařskou prohlídkou. Kapacita je omezena pro maximálně 8 osob. Cena 5530 Kč/osoba.

Relax ve všední dny

Pobyt na 3 noci (ne-st, po-čt), polopenze, 4 procedury a další bonusy.
Cena od 2200 Kč/os.

Majorka pro seniory

Pobyt na 3 noci s polopenzí a procedurami pro kompletní zrelaxování těla i mysli.
Cena od 2200 Kč/osoba.

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA OLOMOUCE

Po vyhodnocení katastrofální povodně z roku 1997, náročné projektové přípravě a dořešení složitých majetkoprávních vztahů, byla v říjnu roku 2006 zahájena realizace protipovodňové ochrany Olomouce. Jednalo se o začátek rozsáhlých stavebních úprav s cílem maximálně omezit škody vznikající při povodňových průtocích do výše 650 m³/s (téměř čtyřsetletá povodeň).

Projekt se týká 14 km řeky Moravy na území Olomouce, kde počítá s realizací nezbytné ochrany pouze v zastavěné části městského centra. Nad a pod Olomoucí ponechává stávající rozlivové plochy, které při zaplavení vodou minimalizují příval vody do koryta Moravy.

I. etapa — realizace v letech 2006—2007

V prostoru stávajícího jezu byl vybudován 520 m dlouhý obtokový kanál s maximální kapacitou 180 m³/s, který v daném úseku zvýší průtok na 650 m³/s. Jeho součástí je nový jezový objekt udržující hladinu vzdutí na stejné úrovni jako původní jez v hlavním korytě řeky. Pro zajištění migrace ryb byl v prostoru nového jezu vybudován rybí

přechod. Ke spojení nově vzniklého ostrova mezi hlavním korytem a obtokovým kanálem, kde je mimo jiné situováno zázemí pro ovládání jezu, byla vybudována nová příjezdová cesta a most přes obtokový kanál. Součástí I. etapy bylo také řešení okolní dopravní infrastruktury včetně realizace dvoupólového mostu přes Moravu a obtokového kanálu na ulici Wittgensteinova.

II. A etapa — realizace v letech 2012—2013

Navazující II. A etapa řeší ochranu 1,4 km dlouhé oblasti od konce I. etapy nad mostem v ulici Velkomoravská po železniční most na trati Olomouc – Nezamyslice na jihu Olomouce. Zvýšení kapacity koryta z průtoku 384 m³/s na 650 m³/s zajistila především v městských částech Nové Sady a Nový Svět. Realizací došlo k navýšení dosavadních hrází, vybudování nových hrází a zdí a snížení levobřežní nábřežní hrany nad kojeneckým ústavem, která v případě potřeby umožní nátok do volného rozlivového území. Snížení původní bermy pod ulicí Velkomoravská vedlo ke vzniku paralelního koryta a 350 m dlouhého zeleného ostrova.

VÝSTAVBA DALŠÍCH PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ V OLOMOUCI SE BLÍŽÍ

Další významný krok k ochraně Olomouce před povodněmi se blíží. Připravena je II. B etapa protipovodňových opatření v centru Olomouce. Povodí Moravy, s.p. aktuálně získalo povolení k přípravnému kácení dřevin v místech realizace stavby, se samotnou výstavbou by se pak mohlo začít na podzim.

Odbor životního prostředí olomouckého magistrátu povolil Povodí Moravy, s.p. kácení 55 dřevin a 8 skupin keřů o rozloze 370 m³ v lokalitě připravovaných protipovodňových opatření města. Náhradní výsadba bude zahrnovat 68 stromů a 315 m³ keřové plochy dle projektu Ozelenění ulic Nábřeží a Blahoslavova, který zpracovala společnost Zahradní Olomouc.

„Protipovodňová ochrana Olomouce je veřejným zájmem, který se snažíme řešit v souladu s veřejným zájmem ochrany přírody, proto byly s ohledem na výskyt zvláště chráněných druhů živočichů stanoveny i při povolování kácení přísné podmínky,“ ubezpečil Petr Loyka, vedoucí odboru životního prostředí. Kácení pod dohledem biologického dozoru je povoleno pouze v měsících září a říjen, a to s ohledem na ochranu netopýrů i volně žijícího ptactva, které by mohlo v zimních měsících v dutinách těchto stromů zahnídit. Jako kompenzační opatření k ochraně

hmyzu pak budou na území města vytvořena tzv. broukoviště. Povodí Moravy, s.p. proto zajistí přestěhování alespoň patnácti kmenů pokácených stromů s dutinami na vhodné lokality.

V současnosti probíhá výběrové řízení na zhotovitele stavby, které Povodí Moravy, s.p. vypsal v dubnu a mělo by být dokončeno na podzim. „Pokud se vše odehraje bez komplikací, mohla by realizace protipovodňových opatření začít letos na podzim a na kácení bychom navázali přípravnými pracemi jako je například vybudování lávky pro pěší vedle mostu Komenského,“ uvedl generální ředitel Povodí Moravy, s.p. Václav Gargulák.

Chystaná II. B etapa se týká úseku v centru Olomouce mezi křižovatkou u Bristolu a areálem univerzitních kolejí. Práce budou rozděleny do čtyř fází a potrvají 53 měsíců. Investorem akce je státní podnik Povodí Moravy, statutární město Olomouc se podílí formou souvisejících investic.

Vizualizace protipovodňových opatření II. B etapy, které zachycují úpravu koryta Moravy. Zdroj: Povodí Moravy, s. p.

AKCE V ČERVENCÍ A SRPNU

Mezinárodní festival flamenca a španělské kultury 27. - 30. 7., Olomouc

V posledních červencových dnech bude Olomouc opět zaplněná španělskými rytmy, barvami a chutěmi v rámci 9. ročníku festivalu Colores Flamencos. Letošní festivalovou hvězdou, bude výjimečný madridský soubor Nuevo Ballet Español. Stejně jako v letech minulých, tak i letos organizátoři připravují čtyři dny zajímavého programu. Největší festival flamenca a lberoamerické kultury ve střední a východní Evropě přinese nejen koncerty, vystoupení a filmové projekce, zájemci se mohou také zapojit do kurzů výuky tradičního tance hrdých Španělů. Na workshopy, které jsou rozdělené pro děti, začátečníky a pokročilé, je nutné se přihlásit do 22. července. Kontakt: Petra Pšeniová, tel.: 777 030 990, petra@airesdelsur.cz. Více informací o kurzech najdete na www.flamencool.cz.
Více k programu na další straně.

Colores Flamencos 2017

27. - 30. 7., Olomouc

27. - 30. 7., Přehlídka španělské kinematografie
Kino Metropol, Sokolská 21, Olomouc
Více o programu na www.flamencool.cz

27. - 30. 7., Dny španělské gastronomie
Hotel NH Collection Olomouc Congress, Legionářská 21, Olomouc
Speciality španělské kuchyně připravované podle originálních receptů a surovin. Ochutnejte speciality španělské kuchyně v originálním podání šéfkuchaře hotelu NH Olomouc Congress, který patří do španělského hotelového řetězce NH hoteles. Nutná rezervace na tel.: 585 575 861, fb.nholomoucongress@nh-hotels.com, www.nh-olomouc.cz

28. 7., 20 hodin, Hudební recitál herce Tomáše Hanáka a kytaristy Petra Víta.
Divadlo hudby, Denisova 47, Olomouc
Hudebně poetická koláž představí díla latinskoamerických spisovatelů, básníků a hudebníků. Prodej v informačním centru v podloubí radnice, cena 150 korun.

29. 7., 15 hodin, Horní náměstí Olomouc
Zažijte atmosféru španělské fiesty na olomouckém náměstí! Kulturní program a skvělá gastronomie na jednom místě. Vstupné zdarma.

29. 7., 20.30 hodin, Galavečer NUEVO BALLET ESPAÑOL
Pavilon A Výstaviště Flora Olomouc
„Cambio de Tercio“ je virtuózní hudebně taneční představení, jehož autory jsou dva přední španělští tanečníci a choreografové Ángel Rojas a Carlos Rodríguez. Již sám název, jenž má původ v argotu španělských toreadorů, evokuje neustálou změnu a gradující proud energie, která diváka uchvátí a provází celým představením. Čtyři tanečnice a dva tanečníci spolu se šesti skvělými hudebníky provází publikum dechberoucím představením, jež hýří barvami a rytmem. Představení je rozděleno na deset scénických obrazů, v nichž se mísí jak v pohádkové alchymistické dílně nejrůznější flamenkové styly, (Cantinas, Fandangos, Rumbas, Bamberas, Bulerias, Tanguillos a Sevillanas), s klasickým španělským tancem. Vše umocněné bezchybnou choreografií, vášnivou hudbou i osobitým světelným designem. Vstupné: 600, 450, 250 Kč. Prodej vstupenek v síti společnosti Ticketportal, v Městském informačním centru (podloubí radnice na Horním náměstí), kancelářích ČEDOK, prodejních místech Fortuna, nebo kině Metropol. Doprodej bude také na Výstavišti Flora Olomouc před vystoupením. Součástí scény je velkoplošná LED obrazovka zaručující perfektní viditelnost ze všech míst.

30. 7., 19 hodin, Koncert skupiny Miramundo
Divadlo hudby, Denisova 47, Olomouc
Jsou lidé, kteří se jako světoobčané už narodí. Takový je i brazilský hudebník a skladatel Luiz Murá. Pochází z Rio de Janeira, ale má brazilsko-japonsko-portugalsko-italské předky a při výběru svých spoluhráčů se rozhodně neomezují geografickými nebo národnostními hranicemi. Z Brazílie se vydal do světa hledat novou hudbu a inspiraci a na své cestě potkal spoustu muzikantů a umělců se stejnou cikánsko-cestovatelskou duší jako on sám. Na základě takových setkání vznikla i skupina MiraMundo. Stalo se to v Barceloně, středomořském městě uprostřed této planety, kde objevil to pravé místo, které mu umožnilo rozvinout hudební odkaz, který si přivezl. Gimbristé z Maroka, italští pěvci, flamenkoví tanečníci, brazilští sambisté, hráči na djembe ze Senegalu, ruští bajaranisté, mexičtí mariachi a rumunští cikáni, ti všichni hráli tu stejnou píseň, ale vždy s novým zvukem a novou příchutí. Neexistovaly zde žádné hranice, jen hudební jednota. Během té doby potkal spoluhráče, kteří s ním nyní tvoří MiraMundo: Agostino Aragno z Itálie, Desirée Garcia Miras ze Španělska a Ernesto Vargas z Mexika. Vstupné 200 korun, prodej v Městském informačním centru Olomouc a v místě konání před koncertem.

Josefkol 2017

22. a 23. 7., Zámecký park v Čechách pod Kosířem

JOSEFKOL 2017 - X. ročník mezinárodního srazu mistrů řemesla kolářského, kočárnického a mistrů opratí.

Letecký den Olomouc

26. 8., 10 – 17 hodin, Letiště Olomouc - Neředín

Bohatý letecký a doprovodný program.

Keltská noc

21. – 22. 7., kemp Žralok, Plumlov

16. ročník mezinárodního hudebního festivalu. I letos se můžete těšit na tradiční keltská řemesla a pravý keltský tábor v provedení skupiny Latenart a druida Lunwera, s ukázkami pečení chleba, ražby mincí, tkaní oděvů, výroby zbraní atd...

Hody sv. Vavřince ve Štěpánově

11. – 13. 8., Štěpánov

Hody ve Štěpánově patří k tradičním a největším hodovým oslavám v Olomouckém kraji. Ani letos nebude chybět hudební program, jarmark, pouťové atrakce a spousta občerstvení.

XXVII. Mezinárodní folklorní festival Šumperk 2017

16. 8. – 21. 8., Pavlinin dvůr v Šumperku

Koncerty, taneční vystoupení a bohatý kulturní program v prostorách Vlastivědného muzea v Šumperku.

Koupaliště a plovárny

do 24. 9., Muzeum Mohelnice

V letních měsících se návštěvníci mohelnického muzea mohou osvěžit na výstavě o koupalištích a plovárnách. V textové části jsou zmapována vybraná koupaliště v regionu. Najdete zde také stručný vývoj plavkové módy, která podléhala různým trendům. Nezbytnou součástí plováren byly převlékací kabinky, a proto na výstavě nechybí ani tento prvek. Návštěvníci si tak mohou vyzkoušet různé plavecké úbory.

Klášteřní hudební slavnosti 2017

2. - 18. 7.

Mezinárodní hudební festival Klášteřní hudební slavnosti oslavil v loňském roce 10 let své existence. V letošním roce pořadatelé dramaturgii festivalových koncertů pojali v duchu oslavy hudby období baroka. Hudba, která nabízí tolik rozmanitosti a přitom přísného řádu, který ovšem nic neubírá na hudební kráse. Současně má vybraná dramaturgie vzpomenout 250 let od úmrtí barokního hudebního velikána Georga Philippa Telemanna. Letošní ročník má také svou patronku, kterou není nikdo jiný, než jedna z nejlepších harfistek světa, Jana Boušková. Vstupenky na koncerty je možné zakoupit v obvyklých předprodejích i na webových stránkách festivalu. Vstupenky na koncerty v Šumperku, Jeseníku, Krnově, Rapotíně a Králíkách jsou prodávány na místa.

- 2. 7., Vokální soubor Ensemble Frizzante, klášteřní kostel v Šumperku
- 4. 7., Monika Knoblochová a Edita Keglrová, Ruční papírna ve Velkých Losinách
- 7. 7., Matyáš Novák, zámek Bludov
- 9. 7., Rožmberská kapela, klášteřní kostel na Hedeči v Králíkách
- 11. 7., Jiří Stivín a Robert Hugo, velký sál KKC v Rapotíně
- 12. 7., Neues Barocktrio Berlin, klášteřní kostel v Šumperku
- 13. 7., Neues Barocktrio Berlin, koncertní síň sv. Ducha v Krnově
- 17. 7., Jana Boušková, kongresový sál PLL v Jeseníku
- 18. 7., Barocco Sempre s violistou Romanem Janků a harfistkou Janou Bouškovou, klášteřní kostel v Šumperku

Promenádní koncerty ve Smetanových sadech

každou neděli od 16 hodin, Olomouc, Smetanovy sady – altánek

- 2. 7. Cimbálová muzika Záletníci
- 9. 7. Dechová hudba Věrovanka
- 16. 7. Tradicionál Olomouc
- 23. 7. Hudba hasičského záchranného sboru
- 30. 7. Tradicionál Olomouc
- 6. 8. Folklorní soubor z Litvy
- 13. 8. Moravská Veselka
- 20. 8. Hanácký mužský sbor Rovina s muzikou
- 27. 8. Moravské divadlo Olomouc
- 3. 9. Dívčí saxofonový orchestr
- 10. 9. Olomoucký swingband

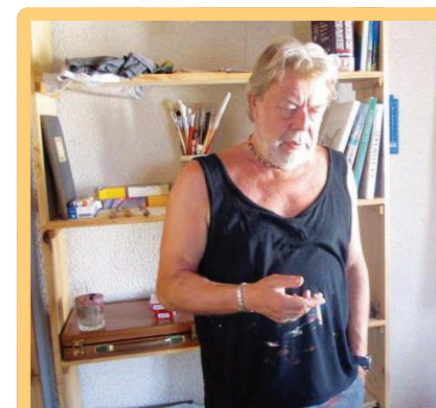
LétoFest 2017

5. 8., areál Korunní pevnůstky

V srpnu areál Korunní pevnůstky ožije hudebním festivalem LétoFest, který do Olomouce pozve známé české kapely jako jsou například Wanastowi Vjeci.

Program

- 13.00 - 14.00 Iné Kafe
- 14.45 - 16.00 Hrůza Michal
- 16.45 - 18.00 Jelen
- 18.45 - 20.00 Marek Ztracený
- 20.45 - 22.00 Wanastowi Vjecy
- 22.45 - 00.00 UDG

Jan Kanyza – Pozdní sběr do 30. 7., Galerie Konírna, Lipník nad Bečvou

Výstava Pozdní sběr lipenského rodáka, herce a malíře Jana Kanyzy se uskuteční u příležitosti jeho 70. narozenin. Na výstavě budou k vidění obrazy z posledních let umělce. Ve svém rodném městě představí svá úžasná díla poprvé. Jan Kanyza je veřejnosti znám především jako úspěšný herec a dabér. Každý ovšem neví, že jeho nemalou součástí života je i malba. Uspořádal několik výstav nejen v České republice, ale také například v USA, Německu, Francii či Švédsku. Žije a tvoří v Praze a ve francouzském Provance. Výstava v galerii Konírna potrvá do 30. července. Přístupná bude denně kromě pondělí v časech 11.30 – 16.00, v sobotu a neděli od 10.00 do 17.00 hodin.

Uničovské kulturní léto

4. 7. - 29. 8., Uničov

Uničovské kulturní léto také v letošním roce nabídne bohatý program po celé léto. Těšit se můžete na spoustu koncertů, divadelních představení, koncertů a mnoho dalšího. Jako jeden z hlavních bodů programu vystoupí Jiří Pavlica se skupinou Hradištan a Vlasta Redl s kapelou.

Výběr z programu:

- 13. 7., 18 hodin, kinosál MKZ Divadlo koráb: Sněhurka a sedm trpaslíků. Vstupné 50 Kč.
- 18. 7., 21 hodin, Masarykovo náměstí True Colors; kinematograf Bratří Čadíků: Trabantem do posledního dechu. Vstupné zdarma.
- 21. 7., 21 hodin, Masarykovo náměstí The Four Elements + kinematograf Bratří Čadíků: Teorie Tygra. Vstupné zdarma.
- 8. 8., 19 hodin, nádvoří Karel Kahovec, Viktor Sodoma a skupiny George & Beathovens. Vstupné 100 Kč.
- 24. 8., 19 hodin, nádvoří Daniel Bárta & Illustratosphere. Vstupné 150 Kč.
- 29. 8., 19 hodin, kinosál MKZ Jiří Pavlica a Hradištan & Vlasta Redl s kapelou. Vstupné 250 Kč.

Bystřické kulturní léto

5. 7., amfiteátr Velká Bystřice

Celý den pro vás bude připraveno mnoho divadelních výstupů, hudby, soutěží a zábavy v bystřickém amfiteátru. V průběhu celého dne se budete moct občerstvit nebo nakoupit drobnosti ve stáncích na Zámeckém náměstí.

Run Tour Olomouc

15. 7., Smetanovy sady Olomouc

Běžecké závody s kapacitou 1500 dospělých, děti omezenou kapacitu nemají. Trasy závodu jsou pět a deset kilometrů, dětské běhy jsou na pět set metrů a jeden kilometr. Starty od 14 hodin. Více informací na www.run-tours.cz

AKCE V MĚSÍCI ČERVENCI A SRPNU

Prázdninový den v šumberském muzeu

27. 7., Muzeum Šumperk

V Pavlínině dvoře budou od 9 do 16 hodin rozmístěna stanoviště se soutěžemi inspirovanými aktuálními výstavami, mimo jiné také výstavou s interaktivními prvky Království mašinek. Pokud malí návštěvníci úspěšně absolvují všechna stanoviště, dostanou drobnou odměnu. Čekají je vědomostní a dovednostní úkoly, ale i tvoření a různé soutěže. Upečou si například perníčky ve tvaru vláčku, vyzkouší si práci archeologa, a pokud počasí dovolí, mohou se těšit i na vodní hrátky a střelbu na terč.

Velkolosinské promenádní koncerty náměstí ve Velkých Losinách, od 16 hod.

8. 7., Holátka (šumberská country kapela)
22. 7., V. Band (pohodový jazz)
5. 8., Happy to meet (keltská hudba ze Šumperka)
20. 8., taneční vystoupení zahraničního souboru (vystupující na Mezinárodním folklorním festivalu)

Hanácké Wodstock a Bystřické pivní salón

5. 8., amfiteátr Velká Bystřice

Areál bystřického amfiteátru bude hostit již tradiční rockový hudební festival pod širým nebem. Kapely, na které se můžete těšit: Krausberry, Buty, Plexis, Limetal, Tom Jäger band, Deep Purple Revival, Ozzy Osbourne Tribute, Static Wave... Na blízkém Zámeckém náměstí se bude nacházet pivní rynek, kde bude pro návštěvníky připraveno bohaté občerstvení. Vstupenky jsou v předprodeji v kulturním a informačním centru ve Velké Bystřici. Vstupenka přijde do 31. 7. na 250 korun, na místě bude stát 300 korun.

Ilustrační foto z dřívějšího ročníku Hanácké Woodstock. Foto: Martina Žbáňková

Olomoucké barokní slavnosti

6. – 30. 7., 18. 30. Jezuitský konvikt

Také letos se uskuteční další ročník Olomouckých barokních slavností, které zvou diváka na bohatý program barokních a neobarokních skladeb z per slavných barokních i současných autorů.

7. 7. – 10. 7., Tomáš Hanzlík: Lacrimae Alexandri magni
Neobarokní opera „Když válečníci pláčou, komedianti se smějí a ženy se orientují v mapách.“ Dvanáctiletý makedonský princ si vyloží věštbu svých slz jako následek otcovy porážky ve válce. Avšak ve chvíli, kdy vyrazí s vlastním vojskem otci na pomoc, přichází posel, aby oznámil otcovo vítězství. Alexandr se v tu chvíli rozpláče, protože má pocit, že se otci nikdy nevyrovná.

11. 7. – 14. 7., Leonardo Vinci: La contesa de' numi
Barokní serenata „Bohové jako pohádané sudičky u kolébky francouzského krále.“ Říká se, že je někdy lepší vyhořet, než se stěhovat. Bohové z Olympu a další alegorické postavy však vzplanou touhou vychovávat právě narozeného francouzského dauphina. Po vznětlivé hádce, kdo se ujme výchovy, se nakonec dohodnou, že to vykonají všichni společně. Avšak musí se stěhovat z rodného Olympu do Versailles.

15. 7. – 18. 7., Vít Zouhar: Coronide, Tomáš Hanzlík: Harlekýnova dobrodružství
Neobarokní opera a pantomima se zpěvy. Zápletky, problémy a osobní dramata, které musí řešit bohové, jsou vskutku pikantní. Bůh Apollón se zamiloval do bohyně Koronide (Coronide). Nepřející havran však Apollónovi sdělil, že je mu Coronide nevěrná. Apollón protnul její hrud šípem, aniž by zapochyboval o věrohodnosti havranova sdělení. Dříve než Coronide zemřela, stačila ještě Apollónovi říci, že s ním čeká dítě, syna Asclaepia. Jako odlehčení tomuto dramatu se v druhé polovině večera odehraje komedie o tom, jak se Harlekýnovi podaří přes všechna protivensství získat milovanou Kolombínu.

19. 7. – 22. 7., Karel Müller: Il natal di Giove
Barokní serenata. Drama o mylně pochopeném prorocství, aneb za vším hledej ženu. Princezna Melite, jedna z královských dcer, má být obětována bohům. Svou oběť nese statečně. Její sestra Amaltea spěchá k chrámu, kde jí není dovoleno v oběti sestru zastoupit, tak chce zemřít s ní. Naštěstí vše zachrání bohyně Themis a vysvětlí pravý smysl prorocství: Na Krétě se narodí bůh Jupiter a sestry byly vybrány k péči o něj.

24. 7. – 26. 7., Tomáš Hanzlík: Endymio, Yta innocens
Dvě neobarokní opery. Antický mýtus o sličném mladíkovi, který upadl do věčného spánku, což mu zajistilo mimo jiné také věčné mládí. A tak byla umělci postava Endymiona chápána jako symbol nadčasové krásy. Příběh ze švábských dějin o dvorských intrikách, to je Yta innocens, čili nevinná Yta. Když král Henrik špatně pochopil nalezený dar jako důkaz nevěry své novomanželky, dal nevinnou Ytu svrhnout z vrcholku hradu do propasti. Yta jako zázrakem pád přežila. A co bylo dál?

27. 7. – 30. 7., Antonio Vivaldi: La Senna festeggiante RV 693
Barokní serenata. Serenata o usmíření Benátek a Francie prostřednictvím tří alegorických postav. Zlatý věk a Statečnost putují pustou krajinou a hledají své ztracené štěstí. Pozdraví je řeka Seina, která jim slíbí, že je dovede k tomu, co hledají. Ve druhém dějství postavy konečně spatří francouzského panovníka, kterému věnují oddané komplimenty a modlitby.

Ilustrační foto. Zdroj: web Olomoucké barokní slavnosti

Vyznání růžím | Letní zahradnické trhy | Terakotová armáda
Výstaviště Flora Olomouc | www.flora-ol.cz

FLORA OLOMOUC

17. – 20. 8. 2017

Setkání v Rajské zahradě
Léčivá síla stromů

5. – 8. 10. 2017 | Flora Olomouc – podzimní etapa

Muzeum slaví narozeniny

11. 7., Muzeum historických kočárů
Čechy pod Kosířem

Oslavy 8. výročí otevření muzea
s tradičním dortem.

Láďa Kerndl – letní hudební hraní

12. 7. 2017, Horní náměstí 6, Šternberk

V rámci třetího ročníku série dvou komorních koncertů letos vystoupí nejznámější Český jazzový a swingový zpěvák, který vystoupí i se svým orchestrem. Představí vám nejen americké evergreeny, ale také současný jazz. Druhý den se vám představí Lubomír Brabec, jeden ze špičkových českých hráčů na klasickou kytaru za doprovodu zpěváka Daniela Hůlky, který je pověstný svým nezaměnitelným hlubokým hlasem a charismatičtým vystoupením.

Olomoucké Shakespearovské léto

22. - 24. 8., 19 hodin, Parkán olomouckého Konviktu v Univerzitní ulici

Po roce je tu opět letní festival Olomoucké shakespeareovské léto. V rámci festivalu budete mít možnost shlédnout tři představení pod širým nebem tentokrát na Parkánu olomouckého Konviktu. Těšit se můžete na oblíbený formát stand-up výstupů herců Divadla Tramtárie a Moravského divadla – Herci na ležáka (22. 8.) – a nebude chybět ani divácký hit Kabaret nahatý Shakespear (23. – 24. 8.).

FKS

FILMOVÝ KLUB SENIORŮ

3. 7. ^{po} Bába z ledu	Č
13. 7. ^{čt} The Circle	T
17. 7. ^{po} Zahradnictví: Rodinný přítel	Č
27. 7. ^{čt} Přes kosti mrtvých	T
31. 7. ^{po} Špunti na vodě	Č

Č ČESKY

VSTUPNÉ 70,-
VŽDY 14:00

TITULKY
D - DABING

ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENA.

KINO METROPOL

FKS

FILMOVÝ KLUB SENIORŮ

10. 8. ^{čt} Na mléčné dráze	T
14. 8. ^{po} Naprostí cizinci	T
24. 8. ^{čt} Z Paříže do Paříže	D
28. 8. ^{po} Všechno úplně všechno	T

k vyzvednutí na pokladně

FKSkarta

Č ČESKY

VSTUPNÉ 70,-
VŽDY 14:00

TITULKY
D - DABING

ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENA.

KINO METROPOL

OLOMOUCKÉ KULTURNÍ PRÁZDNINY NABÍZEJÍ PROGRAM PRO VŠECHNY GENERACE

Písničkář Xavier Baumaxa, muzikálové melodie v podání Yvety Blanarovičové a Pepy Vojtka, bluesrocková kapela Bluesberg, cirkus Levitare, stand-up komik Lukáš Pavlásek, ale taky koncert světoznámé punkrockové formace Billy Talent. Prostě kultura a zábava pro všechny generace. S tímto mottem i letos vzniká program Olomouckých kulturních prázdnin. Mezi koncerty, akcemi pro děti a výstavami si tak podle pořadatelů z agentury BRC Promotion vyberou fanoušci různých hudebních žánrů, komorních vystoupení, okázalejších produkcí nebo individuálních zážitků.

Olomoucké kulturní prázdniny nabídnou celkem šestnáct akcí. Podstatnou část z nich tvoří koncerty. „Snažili jsme se, aby skladba byla žánrově pestrá, ale taky prázdninově uvolněná a oddechová. Část vystoupení se uskuteční opět u Terežské brány, kde je v létě díky blízkým hospůdkám a jejich zahrádkám hodně živo. Takže muzika bude i příjemným bonusem k večernímu setkání a posezení s přáteli,“ vysvětlil Dušan Neumann z pořádající agentury BRC Promotion a upozornil, že všechny produkce u Terežské brány budou zdarma.

Kromě jednorázových akcí jsou součástí Olomouckých kulturních prázdnin také výstavy v galeriích Caesar a Mona Lisa na olomouckém Horním náměstí.

Olomoucké kulturní prázdniny 2017

Václav Koubek & spol.

4. 7., 20 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

Bluesberg

13. 7., 20 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

Yveta Blanarovičová + Josef Vojtek / The Best of Musicals

20. 7., 20 hodin, Korunní pevnůstka, vstupné 299 korun.

Cirkus Levitare / Žonglérská show

27. 7., 16 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

Xavier Baumaxa

27. 7., 20 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

BILLY TALENT

1. 8., 19 hodin, Korunní pevnůstka, vstupné 799 korun.

Pohádky o mašinkách / Divadlo Tramtarie

10. 8., 16 hodin, U Terežské brány, vstupné zdarma.

Lukáš Pavlásek / Stand Up Comedy Show - Na stojáka

10. 8., 20 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

Stromboli

17. 8., 20 hodin, Korunní pevnůstka, vstupné 299 korun.

O pračlovíčkovi / Divadlo Tramtarie

24. 8., 16 hodin, U Terežské brány, vstupné zdarma.

Zadáci

24. 8., 20 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

Roman Dragoun and His Angels

31. 8., 20 hodin, U Terežské brány, vstupné dobrovolné.

Výstavy

Otto Bébar / Miroslav Koupil / Milena Valušková

obrazy – objekty / obrazy / fotografie

Galerie Caesar / 4. 7. - 28. 7. 2017

Společná výstava významných uměleckých osobností olomouckého regionu

Miroslav Sychra – Jiří Pelcl - Brooklyn

Galerie Caesar / 3. 8. - 31. 8. 2017

Umělecká výpověď fotografa Miroslava Sychry a designéra Jiřího Pelcla o fenoménu New Yorku. Výstava je volnou koláží velkoformátových fotografií, trojrozměrných objektů a textů.

HYP-HYP! - Víc než realita

Galerie Mona Lisa / 26. 6.-26. 8. 2017

Kolektivní výstava doplňující reprezentativní výstavu hyperrealistické malby „Fascinace skutečností“ v Muzeu umění Olomouc.

MORAVSKÉ DIVADELNÍ LÉTO

25.8. – 2.9. 2017

Moravské divadlo Olomouc pod hvězdami

Záštitu nad akcí převzal primátor statutárního města Olomouce doc. Mgr. Antonín Staněk, PhD. a Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

FORT KŘELOV

25.8. ve 20.00 | **Robin Hood** - Klobouk s peřím, luk a kamizola, ale myslivec to není | Moravské divadlo Olomouc

KORUNNÍ PEVNŮSTKA

26.8. ve 20.00 | **Central park west** - Zapomenutý klenot konverzační komedie | Moravské divadlo Olomouc

27.8. ve 20.00 | **Navždy alebo nikdy** - Černá komedie o manželském trojúhelníku | Divadlo LA KOMIKA Bratislava

28.8. ve 20.00 | **Robin Hood** - Klobouk s peřím, luk a kamizola, ale myslivec to není | Moravské divadlo Olomouc

ČECHY POD KOSÍŘEM

2.9. ve 20.00 | **Robin Hood** - Klobouk s peřím, luk a kamizola, ale myslivec to není | Moravské divadlo Olomouc

Hrajeme pod širým nebem.

Předprodej vstupenek: pokladna Moravského divadla Olomouc, Informační centrum v podloubí radnice, on-line na www.moravskedivadlo.cz
Doprodej vstupenek na místě hodinu před začátkem představení.

www.moravskedivadelnileto.cz

AKCE NA HRADECH, ZÁMCÍCH A V PAMÁTKÁCH

Pokud hodláte vyměnit práci na zahrádce za návštěvu některé z památek v Olomouckém kraji, vezte, že máte z čeho vybírat. Hrady, zámky i jiné památky v regionu mají o prázdninách plno zajímavých akcí. Přinášíme vám alespoň stručný přehled některých z nich.

Hrad Šternberk.
Zdroj: archiv Hradu Šternberk

Hrad Šternberk

2. 7. Odpoledne pro děti 2017 na hradě Šternberk

Na první červencovou neděli je připravena tradiční dětská akce. Odpoledne plné soutěží a her je připraveno u příležitosti konce školního roku a začátku prázdnin. Akce se uskuteční v hradním parku od 14 do 18 hodin. Děti se mohou těšit na projíždky na koních, facepainting, glitter tattoo a mnoho dalších aktivit. Vstupné na akci činí 30 Kč, děti se samými jedničkami mají vstup zdarma. V rámci vstupného obdrží návštěvníci 2 poukazy na volný vstup na atrakce. V případě vytrvalého deště se akce nekoná.

15. 7. Podvečerní prohlídky s renesanční hudbou na hradě Šternberk

Prohlídky hradu v netradičním podvečerním čase. Hradem budou provázet průvodci oblečení v historických renesančních kostýmech, výklad bude zaměřen na období renesance (mobiiliář hradu, renesanční umění, móda). V hradní kapli se uskuteční v rámci každé prohlídky hudební vystoupení chrámového sboru Chorus Mittitur.

23. 7., Zpíváme a tančíme s Míšou 2017 na hradě Šternberk

Předposlední červencová neděle 23. 7. 2017 na hradě Šternberk bude patřit především dětem. Připraveno je

pro ně taneční odpoledne s jednou z nejoblíbenějších dětských umělkyní Míšou Růžičkovou – „Zpíváme a tančíme s Míšou“. Brány hradního parku se otevrou v 15.00 hodin a vstupné na akci činí 120Kč pro děti i dospělé, děti do 2 let věku mají vstup zdarma. Vlastní vystoupení Míši Růžičkové začne v 16.00 hodin a potrvá cca 60 minut. Dětskou diskotéku doplní další aktivity. Připraveno bude malování na obličej a glitter a airbrush tetování, trampolína a dětské výtvarné dílničky. Akce se uskuteční v areálu hradního parku, v případě nepřízné počasí v hodovním sále hradu.

29. 7., Hudební festival Šternberský kopec

Již 14. ročník hudebního festivalu Šternberský kopec 2017. Letošní ročník se uskuteční v sobotu 29. července, začátek festivalu je v 15 hodin. Na podiu vystoupí slovenské kapely Tublatanka a Desmod, vedle nich také Support Lesbiens, Turbo či Stracené Ráj.

5. – 6. 8., Víkend v renesančních kostýmech na hradě Šternberk

Víkend v kostýmech patří mezi nejnavštěvovanější akce roku v kalendáři hradu Šternberk. Pro návštěvníky bude připravena půjčovna kostýmů pro všechny generace se zaměřením na repliky šatů z období renesance. Půjčovnu doplní profesionální fotokoutek vybavený moderní technologií dotykového fotozrcadla s možností přímého tisku fotografií. Návštěvníci si tak odnášejí domů hotové fotky. Průvodci oblečení v historických kostýmech zaměří svůj výklad na historii oblékání v období renesance a vývoj módy obecně. Vrcholem víkendu bude sobotní módní přehlídka renesančních šatů.

17. a 18. 8., Letní divadelní hraní 2017

Agentura Arks-plus uvede dvě divadelní představení na otevřené scéně - Dívčí válka a Vysavač. Představení se uskuteční v prostorách hradního parku a přináší jedinečnou romantickou atmosféru.

25. 8., Pohádkové promítání na hradě Šternberk

Akce navazuje na tradici letního kina, které se dříve nacházelo v prostorách hradu Šternberk. Chceme umožnit nejmladším návštěvníkům našeho hradu a jejich rodičům zažít netradiční atmosféru večerního promítání pod širým nebem. Na nádvoří hradu vznikne na jeden večer filmový sál, kde promítneme pohádku pro celou rodinu.

26. 8., Renesanční Hradozámecká noc 2017 na hradě Šternberk

Hrad Šternberk se pravidelně účastní celorepublikové akce Hradozámecká noc. Netradiční večerní prohlídky hradu doplní vystoupení na nádvoří. Návštěvníci se mohou těšit na šermířské souboje, historické příběhy a ohňovou show. Všechny vystoupení budou inspirované obdobím renesance. Začátky prohlídek budou v 18, 19, 20 a 21 hodin.

Hrad Helfštýn

1. 7. - 19. 8., Kávové prázdniny

Ukázky postupů alternativních příprav kávy a komentované pražení v historické pražičce

5. – 6. 7., Helfštýnská pouť

Celodenní program plný řemesel a soutěží spojený s historickým jarmarkem.

15. 7., Vokobraní

Oslavy na počest Petra Voka z Rožmberka, speciální prohlídky v kostýmech spojené s ukázkami historického tance a šermu a ukázkami living – history.

29. 7., Hradní letní kino

Promítání Biografu 16 pod širým nebem na II. hradním nádvoří. Program naleznete před akcí na: www.helfstyn.cz

1. – 5. 8., Koncerty souboru zobcových fléten Vivat Flauto

25. - 27. 8., Hefaiston

Mezinárodní setkání uměleckých kovářů. Demonstrace kovářské tvorby, kovářské soutěže, prodej kovářských výrobků.

Hrad Sovinec

15. – 16. 7., Velkolepý rytířský turnaj

29. – 30. 7., Za čest a krále

Rekonstrukce dobývání hradu Sovinec za doby třicetileté války

12. – 13. 8., Hodokvas císaře Kobylky

Tradiční historicko – řemeslný jarmark spojený s ukázkou tradičních lidových řemesel

Zámek Náměšť na Hané

16. 7. Odpoledne s Večerníčkem, od 13 hodin

17. 8. – 20. 8., Květiny pro zámeckou paní

Vernisáž výstavy se uskuteční 17. srpna v 16 hodin. 20. srpna povede od 13 hodin přednášku vedoucí útvaru vnějších vztahů Vlastivědného muzea Olomouc PhDr. Renáta Fífková na téma Symbolika květin v mýtech, legendách a výtvarném umění.

Placená inzerce

SENIOR FIT & TERMÁL pobyty 55+

Načerpajte
novú energiu
a zregenerujte
telo aj myseľ!

SOREA
HOTELOVÁ SPOLOČNOSŤ

**VYSOKÉ TATRY
NÍZKE TATRY
SPIŠ, BRATISLAVA**

- oddych a relax v hoteloch SOREA
- zdravá termálna voda z "MÁJA"
- Vital / Relax / Aróma pobyt
- Wellness a Pohoda senior
 - Senior Vital Spiš
- masáže, morský kúpeľ, perlička, zábaly, sauny, relaxačné bazény
- turistika, cykloturistika v nádhernej prírode

tel. +421 2 5542 2332, marketing@sorea.sk, obchod@sorea.sk, [/SOREA.dovolenka.na.Slovensku](https://www.facebook.com/SOREA.dovolenka.na.Slovensku), www.sorea.sk

26. 8., Z pohádky do pohádky

Prohlídky, které ocení hlavně děti. V prostorách zámku se totiž odehraje několik pohádek. Začátek od 14 hodin. Na tuto akci je nutné se předem objednat.

Pohádkové prohlídky zámku.
Zdroj: Zámek Náměšť na Hané

Hrad Bouzov

15. – 16. 7., Víkend s princeznou Šahrazád

Víkend plný orientálních tanců s taneční soutěží pro dívky do 18-ti let. Celodenní program na I. nádvoří a večerní galashow v rytířském sále.

29. 7., Večerní promítání na Bouzově

Promítání filmu Kopretiny pro zámeckou paní, který se natáčel na hradě i v podhradí. Začátek filmu bude ve 20.30 hodin. Rezervace není potřeba. Návštěvníci s vlastními sedátky budou vítáni. Začátek 20.30 hodin.

5. 8., Bouzovský mumraj, aneb markraběte Jošta turnaj

Na počest markraběte Jošta, který prodal hrad rodu pánů z Kunštátu, se letos koná na Bouzově velká slavnost. Pro děti budou připraveny dílny a šermířská vystoupení. V odpoledním turnaji budou v letošním roce zápasit rytíři na koních.

POZVÁNKY

Pro návštěvníky připravujeme půjčovnu historických kostýmů. Kostýmy si budete moci na celý den zapůjčit a zažít tak atmosféru jarmarku z pohledu šlechticů. Program v sobotu 6. 8. začíná v 10:30 hodin a končí ve 20:30 hodin. Dílny pro děti budou otevřeny od 10:00 hodin po oba dny.

12. 8. Večerní promítání na Bouzově

Promítání filmu na I. nádvoří hradu Bouzov. Začátek ve 20:30 hodin.

18. – 19. 8., Balony nad hradem Bouzov

16. ročník balonové fiesty, během které se nad hradem vydá do vzduchu více jak dvacet horkovzdušných balónů.

24. 8., Mohelnický dostavník na hradě Bouzov

Úvodní recitál country festivalu na I. nádvoří hradu Bouzov.

25. – 26. 8., Moravské hrady.cz na Bouzově

Hudební festival v blízkosti hradu.

Zámek Přerov

do 1. 10., výstava Houby, kam se podíváš

Houbaření je pro Čechy záliba. Sběr hub přináší radost, užitek i zábavu, má své kouzlo, které je o to větší, čím lépe se v říši hub vyznáme. Expozice je zaměřena na kresebné zobrazení hub v minulosti a současnosti. K vidění zde jsou jedlé a jedovaté houby v mnohonásobném zvětšení na školních nástěnných obrazech, oblíbené atlasy s kresbami Otto Ušáka, Otakara Zejbrlíka a řady dalších malířů. Víte, že existuje i kreslená houbová kuchařka s ilustracemi Heleny Zmatlíkové? Výstava odhaluje i oblast takzvané mykofiliatelie, tedy miniaturních hub na poštovních známkách. Pro děti i dospělé, kteří si chtějí své vědomosti ověřit, je připraven herní koutek s řadou zábavných a poučných aktivit.

Zámek Plumlov

5. 7., vernisáž sezonní výstavy a divadlo Point Maturanti

15. – 16. 7., Zvonící kordy, zkrřížené meče

12. – 13. 8. Šermířský víkend aneb Přijíždí pan Karel I. Největší akce sezony! Po celý víkend se návštěvníci mohou od 10 do 18 hodin podívat na um šermířů, bojovníků a lukostřelců. Tanečnice historických tanců budou diváky nejen okouzlovat, ale i učit. V katovně bude k vidění mučení odsouzenců. Nebudou chybět ani sokolníci se svými dravci, lovečtí psi, koň, ovce, kozy a jiná zvířata. Atmosféru dokreslí dobový tábor, hry pro děti, stánky s historickými řemesly a dobovou tematikou. Na místě budou také kostýmy z Barrandovských ateliérů, které si budou moct zájemci vyzkoušet a vyfotografovat se v nich.

18. 8., Koncert Pozdní sběr

Vystoupí kapely Pozdní sběr, Gazdina roba a Fleret. Začátek od 19 hodin.

26. 8., Baletní galavečer

Plumlovský zámek připravuje opět na hradozámeckou noc opravdu netradiční a výjimečný program. I letos zde proběhne unikátní charitativní projekt Baletní Galavečer pod širým nebem s výběrem toho nejlepšího ze světových baletů na podporu revitalizace této kulturní památky. Taneční show v režii a choreografii Roberta Balogha a v podání baletního souboru Moravského divadla Olomouc se uskuteční v sobotu 26. srpna 2017 ve 20 hodin na zámku Plumlov. Program je

prozatím ještě tajemstvím, diváci však uvidí výběr z těch nejznámějších scén z klasických, neoklasických i moderních baletů. Můžeme však prozradit již nyní, že mimo jiné uvidí ukázky z inscenace jednoho z nejkrásnějších klasických baletů Dona Quijota na motivy autora literární předlohy Miguela de Cervantese. Výjimečnost projektu tkví také v tom, že pro tento účel bude na nádvoří zámku postaveno speciální jeviště a hlediště, využívající dominantu nasvíceného zámku jako kulisu celého představení. V případě nepříznivého počasí budou k dispozici pláštěnky. Pro diváky bude zajištěno i malé pohoštění na nádvoří zámku. Přijďte si vychutnat tuto nevšední a netradičně podmanivou atmosféru v nevšedním spojení tanečního umění a nádherné architektury.

Zámek Jánský Vrch

do 30. 9., Kde bydlely panenky na zámku Jánský Vrch
Výstava historických pokojíčků pro panenky ze sbírek Muzea hraček Rychnov nad Kněžnou. Výstava je součástí III. prohlídkového okruhu – hostinských pokojů.

Hanácké skanzen v Příkazích

15. 7., 10 – 17 hodin, Tvarůžkové hody

5. 8., 10 – 17 hodin, Ruční sečení obilí a hliněné stavitelství s doprovodným programem

K poslechu bude hrát Hanácká mozeka Litovel.

26. 8., 10 – 17 hodin, Ukázka ručního mláčení obilí a zpracování lnu s doprovodným programem

Zámek Velké Losiny

do 30. 9., Archeologické nálezy v areálu zámku

Výstava představuje první prezentaci archeologických nálezů z areálu zámku. První místnost je zaměřena na období, kdy zámek drželi Žerotínové. Můžeme zde spatřit ukázku raně novověkých kamenných kachlů a nálezy keramiky. Druhá místnost mapuje vývoj zámku za Liechtensteinů. Najdeme zde ukázku starých květináčů, součásti elektrorozvodů (izolátory, vypínače, pojistky), dozvíme se o zámecké škole a prohlédneme si stroj věžních hodin. Výstava je otevřena vždy v sobotu, neděli a státní svátky od 10 do 15 hodin.

Zámek Úsov

1. 7. – 31. 8. 2017

Po dobu letních prázdnin je pro návštěvníky připraven speciální prohlídkový okruh, vhodný zejména pro rodiny s dětmi. Jedná se o prohlídku expozice s názvem Kolébka lesnického školství a expozice Pohádky na zámku Úsov. Doba prohlídky je 60 minut a začátky prohlídek budou vždy v tyto časy: 10.45, 12.15, 13.45 a 15.15 hodin.

RADY, TIPY, ZPRÁVY

DIVADELNÍ PŘEDPLATNÉ JSOU V PRODEJI

Dobrou zprávou pro věrné návštěvníky Moravského divadla Olomouc je, že ceny vstupného zůstanou i pro příští sezonu stejné. V nové sezoně je připraveno tradičních jedenáct premiér. Také nejmenší diváci se mohou těšit na premiéru známé pohádky Jana Wericha Královna koloběžka první.

„Neustále se snažíme o zlepšování diváckého servisu. S plánovanou renovací hlediště, což mimo jiné obnáší také výměnu sedadel, jsme přistoupili k úpravě cenových pásem v přízemí divadelního sálu a některých řad se dotkne snížení počtu sedadel. Tato úprava se netýká lóží a balkonů. Pro určitý počet diváků to může přinést nepatrný rozdíl v ceně předplatného, eventuálně změnu místa, což však bohatě vyváží komfort a pohodlí při sledování samotného představení,“ sdělil ředitel MDO Pavel Hekela.

Tituly pro víkendové skupiny, NO, YO a ZO jsou podle jeho slov vybrány s velkou pečlivostí a s přihlédnutím k přáním diváků. V nadcházející sezoně diváci v těchto skupinách zhlédnou opět devět titulů - čtyři činohry, jeden balet, dvě opery a dvě operety. Cena vašeho předplatného bude o něco nižší oproti stávající sezoně, kdy muzikál vystřídala činohra. A přívětivější cen se dočkají na pokladně také senioři. Více informací k těmto výhodám vám přineseme v zářijovém vydání magazínu. „Naše malé diváky čeká sedm pohádek a v současné době již jednáme s divadly a pečlivě vybíráme pohádky pro pohádkové předplatné. Vzhledem k velkému zájmu zůstává vždy velmi málo volných míst, proto si zajistěte vaše předplatné včas, jediné tak si můžete být jistí, že zhlédnete všech sedm představení a ještě ušetříte,“ dodala Jitka Jahodová, vedoucí obchodního oddělení Moravského divadla Olomouc. Více informací na www.mdo.cz.

Premiéry MDO v sezoně 2017/2018:

15. 9. 2017 Janka Ryšánek Schmiedtová, Michaela Doleželová: VZPOURA NEVĚST (Č) – režie Janka Ryšánek Schmiedtová

6. 10. 2017 Oskar Nedbal: VINOBRANÍ (OP) – režie Roman Venc, Michaela Doleželová

3. 11. 2017 ZKROCENÍ ZLÉ ŽENY (B) – režie Robert Balogh

24. 11. 2017 Edmond Rostand: CYRANO Z BERGERACU (Č) – režie Nikolaj Penev

15. 12. 2017 Giuseppe Verdi: ERNANI (O) – režie Karla Štaubertová

19. 1. 2018 Romain Rolland: PETR A LUCIE (Č) – režie Marián Pecko

28. 1. 2018 Jan Werich: KRÁLOVNA KOLOBĚŽKA PRVNÍ (P) (mimo ABO) – režie Jan Ťoupalík

23. 2. 2018 Petr Markov, Jindřich Brabec: ZVONOKOSY (M) – režie Dagmar Hlubková

16. 3. 2018 Christopher Hampton: NEBEZPEČNÉ VZTAHY (Č) – režie David Šiktanc

13. 4. 2018 Central European Dance Meeting (B)

11. 5. 2018 Jan Vrba: BOŽÍ MLÝNY (Č) – režie Roman Venc

8. 6. 2018 Gaetano Donizetti: DON PASQUALE (O) – režie Václav Věžník

B – balet, Č – činohra, M – muzikál, O – opera, OP – opereta, P – pohádkový titul

Také Divadlo Na Šantovce nabízí svým divákům zvýhodněný balík vstupenek. V rámci předplatného pro podzim 2017 je to celkem sedm inscenací rozdělených do dvou skupin. Ve skupině A jsou letos připraveny čtyři a ve skupině B inscenace. Pomyslným vrcholem SKUPINY B může být pražská inscenace FEDERER-NADAL s Jakubem Prachařem a Markem Taclíkem, kteří vás uvedou do tajů bílého sportu přímo v jeho Mecce – na posvátné trávě wimbledonského All England Clubu.

Ve skupině A bude nezapomenutelným zážitkem inscenace Bláznivý Petříček. V příběhu na motivy kultovního filmu francouzské nové vlny se vám představí pár jak v hereckém, tak partnerském životě – Tatiana Vilhelmová a Vojtěch Dyk. Předplatné skupina A stojí pro 1. pásmo 2 950 korun, 2. pásmo 2 650 korun. Předplatné pro druhou skupinu inscenací přijde na 2100 a 1800 korun. Více informací o jednotlivých představeních najdete na www.divadlonasantovce.cz. (red)

Divadlo na Šantovce

skupina A

Městská divadla pražská: Kdo se bojí Virginie Woolfové?
Pantheon production: Chvála bláznovství
Činoherní klub: Urna na prázdném jevišti
Serge Art: Bláznivý Petříček

skupina B

Divadlo v Rytířské: Můj nejlepší kamarád
Sedmá divadelní: Federer – Nadal
Divadlo Komediograf: Butch Cassidy a Sundance Kid

DO PENZE V 65 LETECH. SENÁT SCHVÁLIL STROP PRO DŮCHODOVÝ VĚK

Důchody budou od příštího roku v průměru o 500 korun vyšší a do penze budou lidé odcházet v 65 letech. Tyto informace přineslo začátkem června ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) poté, co návrh ministerstva prošel horní komorou Parlamentu České republiky. Hranice odchodu do důchodu je pevně určena ve všech zemích Evropské unie. „V Evropské unii je třináct zemí, ve kterých se odchází do důchodu v 65 letech. V jedenácti státech mají tuto hranici ještě nižší. Česká republika byla jednou z mála zemí, která neměla strop stanovený,“ uvedla ministryně Michaela Marksová. Důchodový věk se bude pravidelně každých pět let aktualizovat podle demografického vývoje. Navrhovaná hranice se týká lidí narozených po roce 1971. Od ledna se důchody zvýší v průměru o 500 korun měsíčně místo 400 korun. „Návrh zákona upravuje podmínky pro zvyšování důchodů tak, že se bude vycházet z indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem nebo za domácnosti důchodců podle toho, co bude výhodnější, a dále se bude zohledňovat polovina růstu reálné mzdy, dosud to byla třetina,“ dodal Petr Habáň, mluvčí MPSV. (red)

ZEMŘEL OLBRAM ZOUBEK, SOCHAŘ, KTERÝ SE PODÍLEL NA VÝZDOBĚ OLOMOUCKÉHO ORLOJE

Ve věku jednadředesáti let zemřel ve čtvrtek 15. června 2017 jeden z nejvýznamnějších českých sochařů Olbram Zoubek. Pro Olomouc má tato smutná zpráva jednu významovou rovinnu navíc – Olbram Zoubek měl totiž k Olomouci specifický vztah.

Když na začátku padesátých let dokončoval Olbram Zoubek studia na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, dostal nabídku, aby se spolu se svou ženou Evou Kmentovou podílel na tvorbě soch pro rekonstruovaný olomoucký orloj. Nejenže několik soch vytvořil, ale sám dokonce k některým stál modelem. Byť se ještě před dokončením orloje rozešel ve zlém s vedoucí sochařských prací Marií Svolinskou, k Olomouci měl i nadále osobní vztah. Mimo jiné zde ve velkém stylu oslavil osmaosmdesáté narozeniny a ještě vloni měl další velkou výstavu, v obou případech v galerii Mona Lisa. Před necelými dvěma lety jsme s mistrem Zoubkem uskutečnili rozhovor pro tehdejší Radniční listy, který nyní připomínáme. Sochař v rozhovoru mimo jiné přesně předpověděl, že tehdy připravovaná socha umučeného kněze Josefa Toufara bude jeho posledním dílem. Socha této oběti komunistického násilí byla odhalena letos v únoru a je

tak skutečně posledním Zoubkovým dílem.

Rozhovor ze srpna 2015 najdete zde:

<https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/18320> (red)

Ilustrační foto.

Placená inzerce

PASIFBRICK ZATEPLENÍ NA ZIMU

Nový stavební systém PASIFBRICK umožňuje rychle a ekonomicky postavit nosné zdi, vnitřní příčky, izolovat dům, či izolovat budovu zevnitř. Brání vzniku plísní.

Materiál je difúzní, takže se v něm lidé dobře cítí, naprosto úžasně izoluje teplo, takže na účtu uvidíte neuvěřitelné úspory na energiích.

Materiál je vyráběn dle německého patentu a veškeré informace poskytuje obchodní oddělení na čísle 602 614 488 (pan Fr. Černý). Materiál se může řezat na prakticky libovolné velikosti prvků, které můžete potřebovat. Snadno se lepí montážní pěnou a snadno hloubí prostory pro rozvody vody, elektřiny, internet atd. Snadná je manipulace. Výrobce nabízí samozřejmě konzultace i pro náročné zákazníky a stavební firmy. Využitím PASIFbrick se každá stavba urychlí. V případě zájmu možnost prohlídky realizovaných staveb. Jsme schopni poskytnout materiál včetně stavebních prací.

SENIORI BEZ HRANIC 2017 NABÍDNOU LETNÍ AKCE

Jízdu na in-line bruslích či elektrokole, lezení v lanovém centru, prohlídku jinak nedostupných míst a řadu dalších zajímavých akcí si mohou v červenci a srpnu zdarma vyzkoušet senioři z Olomoucka. Projekt Senioři bez hranic nabízí seniorům 55+ výjimečné aktivity, přizpůsobené přímo této cílové skupině. Soustřeďuje do společné nabídky akce různých neziskových organizací i podnikatelských subjektů.

„I letos pozveme seniory na netradiční akce, které jinde nezažijí, k moderním pohybovým aktivitám v kruhu svých vrstevníků i na vzdělávání v zajímavých tématech zábavnou, letní formou,“ řekla autorka a koordinátorka tohoto projektu Milada Šnajdrová. „Senioři si mohou zahrát bowling a navíc mohou poznat zázemí bowlingových drah, prohlédnou si jinak nepřístupná místa technicky zajímavé budovy BEA,“ vyjmenovala dále. V letošní nabídce senioři najdou také cestovatelské přednášky, spotřebitelskou poradnu, zajímavé povídky o komunikaci s lidmi, kteří mají problémy se sluchem, nebo rady jak užít každého dne. Součástí projektu bude už podruhé prázdninový tanečně poslechový koncert Z babiččiny krabičky.

Akce se budou konat na různých místech Olomouce a na každou akci je nezbytné nutné se předem přihlásit. Bližší informace a přehled akcí najdou senioři na www.seniorebezhranic.cz a na tištěných kalendářích, které jsou k dispozici mimo jiné i v Infomačním centru v podloubí Radnice na Horním náměstí. Program se v průběhu prázdnin mění a doplňuje se o další akce. „V minulých ročnících se akcí tohoto projektu účastnilo vždy zhruba 500 spokojených seniorů, mnozí zde našli své nové přátele a vyzkoušené aktivity pak navštěvovali i v průběhu dalšího školního roku,“ dodala Milada Šnajdrová. (red)

PRÁVNÍ PORADNA

Milé čtenářky a milí čtenáři. Nevíte si rady s věcmi kolem práva? Potřebujete poradit například v oblasti občanského zákoníku? Obrátte se na nás. Dotazy zasílejte na adresu redakce nebo e-mailem na adresu: office@moravskysenior.cz. Odpovědi v naší rubrice pro vás připravuje JUDr. Ivana Arnoštová. Upozorňujeme, že odpovědi na dotazy zveřejňujeme postupně podle časové posloupnosti, ve které do redakce přišly. Na dotazy, které vyžadují okamžitou konzultaci, není možné ihned reagovat. V těchto případech je třeba, abyste se obrátili sami na svého právníka. (red)

Dobrý den, bydlím ve vlastním bytě v panelovém domě ve 4. patře. Podé mnou ve 3. a 2. patře bydlí nájemnice, které jsou obě kuřačky, které často kouří na svých balkonech. Pokud si já otevřu okno nebo balkon, mám v bytě nepříjemný zápach z cigaret, jsem nekuřačka a je mi to velmi nepříjemné, hlavně po ránu, kdy se člověk probouzí, nebo večer kdy jdeme spát, jak se můžeme my nekuřáci bránit? Děkuji

Dobrý den, bohužel žádný zákon přímo nezakazuje, nebo neomezuje kouření v bytě nebo na balkóně. Náš právní řád ani neposkytuje možnost, jak se takovému jednání stoprocentně úspěšně ubránit. Z hlediska práva v podstatě existují jen dva způsoby, jak v takové situaci postupovat. Jednu z cest nabízí občanský zákoník. Ten říká, že vlastník je povinen se zdržet všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na nemovitou věc jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání nemovité věci. Právě v neurčitěm pojmu „míra nepřiměřená místním poměrům“ ale spočívá problém. Jaká je ještě přiměřená míra a v čem spočívá omezení obvyklého užívání, je věcí posouzení každého konkrétního případu. Soud musí posoudit, zda se skutečně jedná o nepřiměřený zásah do Vašich práv. Bude na Vás jako na žalobci, aby jste v soudním řízení prokázala intenzitu porušení svých vlastních práv a zároveň nepřiměřenou míru rušení a obtěžování sousedem, a to vzhledem k místním poměrům. Výsledek tohoto posouzení by se odvíjel zejména od intenzity pachu a intervalech jeho produkování. Pokud byste se rozhodla řešit situaci přes občanský zákoník, musela byste podat negatorní žalobu k soudu. Jde o žalobu o zdržení se protiprávního jednání. Šance na úspěch žaloby jsou ale poměrně malé, nemluvě o důsledcích sporu na sousedské vztahy. Soudní jednání navíc mohou být i velmi nákladná. O něco jednodušším řešením by mohlo být podání směřované na obecní úřad, který občanům poskytuje ochranu na základě přestupkového zákona. Na obecní úřad jste oprávněna se obrátit se stížností, v níž uvedete, že sousedky hrubě porušují zásady občanského soužití. Pak by celou věc mohla řešit přestupková komise.

Tazatele si dovoluujeme upozornit, že odpovědi na položené otázky jsou výrazem subjektivního názoru odpovídajícího a s ohledem na absenci podrobných skutkových informací, nemusejí ve všech případech vyjadřovat jednoznačné a závazné výkladové pravidlo uvedeného problému. Pro případ, že by se tazatel chtěl uvedenou odpověď řídit, doporučujeme mu osobní konzultaci uvedeného problému s odborníkem.

SLOUPEK

Vážení čtenáři, milí senioři.

Jsou před námi prázdniny a krajská rada seniorů má za sebou zhruba polovinu schválené programové činnosti. K ní patřila Krajská táborová škola v přírodě - týden odloučení od rodiny, týden plného her, zábavy, soutěží, odborných přednášek, navazování nových přátelství, legrace ale i relaxace třeba s knížkou na čerstvém vzduchu. Všichni odjížděli nadšení a se slibem, že se příští léto určitě sejdem znovu. A o to tady šlo! Táborové školy KRS 2017 se zúčastnili i senioři se značnými zdravotními problémy. Úsměv a slzy díky seniorům, kteří budou slavit brzy 90 let, byly dostatečným poděkováním organizátorům a silnou motivací pro pořádání dalšího ročníku. KRS Olomouckého kraje vyslovuje poděkování všem partnerům a sponzorům, kteří se podíleli na doprovodném zážitkovém programu, ať už aktivně přímou účastí anebo pasivně formou darování cen do soutěží.

Po Táborové škole se předsednictvo KRS Olomouckého kraje vydalo na třídní výjezdní zasedání KRS do slovenského Bardějova. Cílem byla reprezentace Olomouckého kraje na Sportovních hrách seniorů s mezinárodní účastí na Slovensku. Ing. Vladimír Krušina získal zlato za nejlepší sportovní výkon ze všech sportovců ze zahraničí a další ohodnocení a zlatou medaili získal ing. Radek Petrák v kategorii nejstarší účastník her. Za odměnu v rámci poznávání seniorského života za hranicemi naší země, jsme uspořádali celodenní výlet a prohlídku do ukrajinského města Užhorodu. Krajská rada děkuje krajskému vedení za finanční podporu a vstřícnost při organizování programů a činnosti pro seniory zdravé ale i nemocné. Řídíme se heslem: Zdravý senior nepotřebuje lékaře!

Poslední informace v tomto sloupku krajské rady se týká vyhlášení II. ročníku Babička Olomouckého kraje. I letošní ročník se bude konat na Floře v pavilónu A, a to 21. 9. Cílem této soutěže je oslava Dne seniorů a ukázat pravou vnitřní krásu člověka v seniorském věku. Soutěže se může účastnit „babička“ s trvalým pobytem v Olomouckém kraji ve věku od 55 let a výše. Nominace – řádně vyplněnou přihlášku (formulář bude od 30. 6. ke stažení na stránkách KRS Olomouckého kraje – www.rscr.cz, dále na stránkách Krajského úřadu Olomouckého kraje a také v infocentru v Olomouci) vložte do 25. 9. do schránky Krajské rady seniorů (KRS Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc. Nominaci lze také zaslat elektronicky na adresu: milnahesova@seznam.cz.

Soutěžní úkoly: 1. řízený rozhovor – představ sebe, svůj kraj a bydliště v rozsahu max. 2 min, 2. Ukaž, co umíš – zpěv, tanec, recitace, sport, hra na hudební nástroj, apod.

3. Módní přehlídka – společenské šaty dle vlastního výběru.

Hodnotící odborná porota vybere 12 finalistek, které budou soutěžit o titul zlatá, stříbrná a bronzová „Babička Olomouckého kraje“ a oceněny budou i další účastnice. Více informací přineseme v zářijovém vydání.

Přeji vám všem krásné, sluncem pozlacené dny, spousty prázdninových aktivit se svými vnoučaty, ale také klidný relax.

Milena Hesová

předsedkyně KRS Olomouckého kraje, členka Rady seniorů České republiky

DENNÍ STACIONÁŘ AGE CENTRUM

Nenuceně si popovídat v příjemném prostředí u kávy nebo čaje a přitom si ještě potrénovat paměť a myšlení? Proč ne. V denním psychoterapeutickém stacionáři v AGE Centru v Olomouci to jde každý všední den v rámci celodenního programu sestaveného z různých aktivit, které se střídají s odbornou psychoterapeutickou intervencí, trvající zhruba 4 hodiny během každého dne. Tým špičkových profesionálů zde pro své pacienty připravuje program, který pomáhá udržet a zlepšovat fyzický i psychický stav příchozích.

V současnosti se stacionář v AGE Centru věnuje zejména pacientům nad 65 let, zvláště pak těm, kteří mají potíže s pamětí. K nim patří třeba paní Marie Kráčmarová. „Vůbec nic si nepamatuju,“ říká usměvavá žena, která si až s pomocí psycholožky, která vede skupinové sezení, rozpomíná na svůj věk. Po chvílce dopočítává, že má 73 let. „Hrozně mě štve, že si na nic nemůžu vzpomenout. Dlouho jsme hledali pomoc a tu jsme našli tady. Všichni se velmi snaží. Bude to ještě trvat, ale věřím, že se mi paměť zlepší,“ tvrdí přesvědčeně paní Kráčmarová. Přitom si pochvaluje kolektiv a veškeré aktivity, které ve stacionáři dělají. Jsou to především poznávací cvičení, kterými si pacienti povzbuzují mozkovou činnost. „Využíváme hlavně jazyk a čísla. Jde o paměťové testy slov, testy paměti s plánkem města, o doplňování přísloví nebo slov opačného významu, o počítání a kroužkování čísel, ale také o hru s pexesem, se skládačkami a s řadou dalších pomůcek, které jsou vytvořené Českou Alzheimerovskou společností,“ vyjmenovává psycholožka Marie Žemličková, za níž pacienti a pacientky přicházejí na skupinová sezení (psychoterapeutická).

Ale ne všichni, kdo sem docházejí, mají obdobné potíže s pamětí jako paní Kráčmarová. Stacionář totiž pomáhá i lidem, kteří postrádají společenský kontakt, ztratili smysl života, jsou depresivně ladění a potíže přibývají. „O stacionáři mi řekl synovec. Bývám hodně často sama

doma. Bydlím na Šibeníku, takže to mám kousek,“ říká Jiřina Barillová, která v červenci oslaví sedmdesátiny. Z aktivit má nejraději malování. Další pacientka do stacionáře přichází kvůli harmonizaci duševního stavu. „Vadí mi, že je celý svět tak chaotický a drastický, ty strašné zprávy, které se na vás valí z médií. Tady to můžete vypustit, je tu pohoda a prima kolektiv,“ pochvaluje si Irena Chovancová. Novou energii sem přichází načerpat i paní Božena Dzurinová, kterou dlouhá léta trápí rozštěp na páteři. I přesto, že do stacionáře přichází po právě absolvované rehabilitaci v nemocnici, okamžitě se aktivně zapojuje do rozcvičky. „Fyzická cvičení jsou vždy přizpůsobena každému pacientovi podle jeho možností,“ zdůrazňuje psycholožka Žemličková s tím, že jsou cviky konzultovány s lékaři AGE Centra - ať už s garantkou stacionáře a vedoucí psychiatrické ambulance Evou Elšíkovou, tak i s lékařkou ambulance medicíny dlouhodobé péče, medicínskou ředitelkou AGE centra Dagmar Malotovou.

Po cvičení následuje všemi oblíbená relaxace. „Odpočinek je velmi důležitý, a to jak pro tělo, tak i pro mysl,“ vyzdvihuje Marie Žemličková. Po uvolnění se opakuje další trénink paměti. Kromě aktivit uvnitř AGE Centra se skupiny seniorů navštěvující stacionář vydávají i na nenáročnou procházku, na kterých pokračuje takzvaná kognitivní terapie, tedy posilování myšlení a paměti.

Klientky denního stacionáře při jedné z aktivit podporujících rozvoj mysli a paměti. Foto: Veronika Kolesárová

Psycholožka Marie Žemličková. Foto: Veronika Kolesárová

Placená inzertce

„Při intenzivní péči vidím, že se u většiny opravdu zlepšuje jak mozková, tak i pohybová aktivita. Zlepšení vnímám i na základě krásné zpětné vazby od rodin. Například nám volá dcera jedné pacientky, a je nadšená a nestačí se divit, jak je maminka veselá, jak vypráví o tom, co u nás dělala. Přitom si nemohla dříve vybavit den dozadu, co se dělo. U naprosté většiny klientů to funguje. U těch, u kterých nedochází ke zlepšení zdravotního stavu, hledáme s našimi lékaři příčinu, a přizpůsobujeme nové psychoterapeutické postupy tak, abychom jim pomohli,“ uzavírá Marie Žemličková.

Každý typ programu stacionáře je nastavený na tři měsíce, které je ale možno pro určité zdravotní diagnózy, a vyžaduje-li to zdravotní stav pacienta, se souhlasem zdravotní pojišťovny prodloužit. Celkem je tedy možno se jednomu pacientovi v denním psychoterapeutickém stacionáři věnovat až 9 měsíců. Délka jednotlivých pobytů ve stacionáři není striktně stanovená, standardní trvání skupinové terapie je během dne 4 hodiny, provoz stacionáře je od 8 do 16 hodin. Psychoterapeutické postupy jsou během dne prokládány právě odpočinkovými aktivitami, jako je například v úvodu zmíněné posezení u kávy, a podobně. Pacienti zde nemusejí být až do konce a naopak zde mohou zůstat i po ukončení psychoterapeutického programu, než si je vyzvednou jejich rodinní příslušníci či opatrovníci. Mají-li pacienti zájem, je možno zajistit i stravování během dne.

Zařazení do denního psychoterapeutického programu předchází vstupní vyšetření garantem stacionáře. Doporučí-li lékař vhodnost léčby ve stacionáři, sestaví

s psychology individuální plán péče. Vzhledem k tomu, že se jedná o typ zdravotní péče, je pobyt ve stacionáři hrazen ze zdravotního pojištění (v současnosti má AGE Centrum uzavřené smlouvy s nejnvýznamnějšími českými pojišťovnami kromě Všeobecné zdravotní pojišťovny).

Denní stacionář v AGE Centru byl otevřen na podzim loňského roku. Od té doby ho navštívilo a navštěvuje ke třem desítkám pacientů a pacientek. Psychoterapeutický stacionář má dva hlavní terapeutické programy. Převážně pro seniory je vhodný program zaměřený na terapii poruch paměti, myšlení a nálady. Kromě terapií pro seniory jsou vytvořené programy i pro mladší generaci, například pro osoby, které trpí psychickými obtížemi, jako jsou depresivní či úzkostné poruchy.

AGE Centrum

Na Šibeníku 914/1, Olomouc 779 00

Tel: +420 774 501 796

E-mail: info@agecentrum.cz

www.agecentrum.cz

BJORG LAMBRECHT PŘEDAL ŠEK PRO SENIORY Z JAVORNÍKU

Cílem jedné z etap Závodu Míru byla horní nádrž Přecher-pávací vodní elektrárny Dlouhé stráně. Tam její vítěz Belgičan Bjorg Lambrecht předal zástupcům Charity Jeseník dar Nadace ČEZ ve výši 71 tisíc korun na nákup nových polohovacích postelí do Domova pokojného stáří sv. Františka v Javorníku.

V sobotu 3. června čekala cyklisty Závodu Míru královská etapa, která je dovedla z Krnova přes jesenícké kopce až na hráz Přecher-pávací vodní elektrárny Dlouhé stráně. Náročná cílové stoupání si závodníci vyšlápli hned dvakrát. Tato etapa si prý nezadá s horskými etapami na cyklistických podnikcích největších světových akcí. Sportovali také uživatelé aplikace EPP Pomáhej pohybem a společně se závodníky nasbírali dostatečný počet bodů, které Nadace ČEZ převedla na peníze a Charita Jeseník dostala 71 tisíc korun, za které koupí 4 elektricky polohovatelná lůžka do Domova pokojného stáří sv. Františka v Javorníku. Ten poskytuje své služby především seniorům, kteří už se o sebe nedokáží postarat sami. „Aplikaci Pomáhej pohybem jsem znala z doslechu, ale stáhla jsem si ji teprve ve chvíli, když do ní byl zařazen náš projekt Lůžka pro lepší péči. Líbí se mi možnost propojit podporu sociálních projektů s pohybem, ať se jedná o chůzi, běh nebo jízdu na kole... Děkuji všem, kteří nám ve velmi krátké době darovali své body, a také Nadaci ČEZ. Nová lůžka se budou našim klientům jednoduše ovládat, snadněji se jim bude vstávat a zároveň usnadní práci ošetřovatelům,“ řekla ředitelka Helena Paschkeová.

Závod míru se řadí mezi nejprestižnější závody Mezinárodní cyklistické unie závodníků do 23 let. „I pro letošní rok se podařilo obhájit místo v té nejvybranější společnosti světových cyklistických velmocí. Je to pocta všem sponzorům, obcím, dobrovolníkům na křižovatkách, organizátorům, policistům, prostě všem, kteří se spolupodílejí na hladkém průběhu závodu,“ řekl šéf organizačního štábu Jaroslav Vašíček.

Vybraný veřejně prospěšný projekt můžete podpořit prostřednictvím aplikace EPP – Pomáhej pohybem. Stačí si ji nainstalovat do telefonu a pomocí vlastního pohybu generovat body, které Nadace ČEZ následně přemění ve finanční příspěvek. Aplikace zaznamenává hned několik druhů aktivit, jako například běh, chůzi, jízdu na kole nebo tanec. Celkem už s aplikací pomáhá téměř 237 tisíc lidí. (red)

Předání šeku. Zdroj: archiv Charity Jeseník

„NEZAPOMEŇTE FOTIT LIDI, KTERÉ MÁTE RÁDI,“ ŘÍKÁ FOTOGRAF LUKÁŠ NAVARA

Lukáš Navara radí, jak fotit nejen na dovolené.
Foto: archiv L. Navary

Lukáš Navara patří k talentovaným fotografům, kteří se postupně vypracovali a budují svou kariéru na skvěle odvedené práci, kterou navíc milují. Není proto divu, že se stal součástí nové unikátní fotografické soutěže YOLO Awards, která tu je pro všechny mladé kreativní lidi ve věku do 26 let. V rozhovoru mimo jiné prozradil, nač se bude při hodnocení přihlášených snímků zaměřovat. Dozvíte se také, co se mu nepovedlo vyfotografovat, přičemž toho lituje dodnes.

Co pro tebe vlastně znamená fotografie?

Vyjádření sebe sama. Radost. Pocity. Emoce, a to jak ty na straně fotografovaného subjektu, tak i na straně mojí, protože si focení zkrátka strašně užívám.

Chtěl jsi být fotografem od malička?

Myslím si, že ne. Popravdě jsem neměl žádné vysněné povolání. Hodně mě bavilo kreslení.

Kdy tě vlastně fotografie poprvé uchvátila natolik, že ses jí začal věnovat, a stal ses profesionálem?

Bylo to na dovolené s babičkou v rakouském Seefeldu, kde jsem pořídil snímek ryb v rybníku. Ten jsem pak zaslal do nějaké fotografické soutěže a vyhrál jsem jednu z dílčích cen. Tímto to asi začalo. Je to více jak patnáct let zpátky. Tehdy jsem fotil jedním z prvních digitálních kompaktních. Předtím jsem si občas půjčoval od dědy starou zrcadlovku a zkoušel to s ní. Po rozmachu digitální fotografie jsem si pořizoval lepší a lepší techniku. Firmu jsem měl už při střední škole.

Nová a zcela unikátní fotografická soutěž YOLO awards, na níž se ty sám podílíš, je ale o focení mobilním telefonem. Proč?

Naprosto mě fascinuje, co dnešní mobilní telefony dokážou. Některé telefony mají fotoaparát se dvěma čočkami, některé dokážou simulovat hloubku ostroty a existuje taky nespočet kreativních režimů. Jsem překvapený, co vše se dá telefonem zachytit a přitom se podaří vnést do snímku kousek každého, kdo fotku pořídil. Víc a víc lidí může zaznamenávat okamžiky, jak je vidí oni sami, a mohou je předávat dál a dál, což je hodně super. Díky této soutěži mohou mladí lidé zjistit, že je fotografie baví, aniž by se museli stát fotografy. Fotografování je o tom, jak člověk vidí a vnímá. Velkou výhodou mobilů je to, že je to relativně levná věc, určitě ve srovnání s technikou. Výhoda je i to, že v soutěži stačí fotka o velikosti 2MB, takže rozlišení je docela malé. Fotografické výstupy budou menší fotky a už teď se na tuto sérii moc těším. Většina foťáků má velké čipy a není problém případné ořezávání fotek. Je ale potřeba, aby u toho všichni přemýšleli, což je super.

Takže to, že se dneska hodně fotí mobilem, nebereš jako degradaci fotografické branže?

Samozřejmě, že technika, tedy fotografická výbava, je věc, která ti hodně pomůže. Technika ale není limit a fotografie není o technice. Můžeš mít dírkovou komoru, starý analog a pořít výborné snímky. Fotografem tak může být každý. Strašně moc velkou roli přitom hrají i zmíněné kreativní režimy, ze kterých si člověk může vybrat podle svého citu to, jak fotka bude vypadat a jak onu realitu dotyčný zachytí a zprostředkuje ji publiku. Díky kreativním režimům se může každý vyprofilovat a odlišit. Co ale vždycky bylo, je a bude nejdůležitější, je světlo a práce s ním. Každý fotograf ho vnímá jinak.

Proč jste vybrali pro letošek téma pohyb?

Protože je velmi široké a hodně lidem otevírá možnosti, jak ho mohou ztvárnit. Mobily jsou přitom v tomto tématu možná malinko limitující, protože ne vždy umožní práci s časem uzávěrky. Nicméně stále jde o to, že každý to může zaznamenat po svém a dát do toho sám sebe.

Co budete hodnotit?

Popravdě tím, že je to první ročník, jsem sám zvědavý, jaké fotografie vlastně přijdou. Navíc nebudeme mít srovnání. Šance všech účastníků jsou tedy poměrně velké. My sami poprvé uvidíme, co nám mohou lidé nabídnout. Další věcí je i to, že každý, kdo bude v porotě, má jiné vnímání a bude hodnotit po svém. Pro mě bude důležité, jak budou příspěvky působit, jestli to bude jedna fotografie, nebo třeba série. Uvidíme, nechám se překvapit. Strašně důležitý je ale vždycky první dojem.

Prezidentem soutěže je Jindřich Štreit, známý český fotograf, který se zabývá zejména sociálním dokumentem.

Přesně tak, je to strašně zajímavý člověk a jeho role v soutěži je podstatná. Já jsem komerční fotograf a zabývám se úplně jiným segmentem. Jindra je vyloženě artový fotograf. Takže se tady setkávají naprosto protichůdné světy. Jeden, který je naprosto digitální. A druhý, který je kinofilmový a jde starou cestou.

YOLO awards

Fotografická soutěž YOLO Awards je soutěž pro mladé kreativní lidi. Přihlásit se může kdokoliv ve věku od 15 do 26 let! Tématem prvního ročníku YOLO Awards je pohyb. Fotografie musejí být pořízené mobilním telefonem, musejí mít čtvercový formát a rozlišení minimálně 2Mpx. Více na www.yoloawards.cz.

Jaké jsou prozatímní ohlasy na soutěž?

Každá aktivita a veškerá komunikace kolem jakékoli akce je bezva. Je vidět, že na naši soutěž lidé reagují. Objevují se názory, které si dotyční vyměňují a dokážou konzultovat. Konzultace je v dnešní době hrozně důležitá. Každý má na něco názor a nejhroší je, když si ho nechá sám pro sebe!

Nač využíváš fotoaparát mobilního telefonu ty?

Na zachycení každodenního dění, protože člověk má mobil pořád po ruce a zaznamená si všechno, co se děje. Využívám všechny základní sociální sítě, tedy hlavně facebook a instagram. Na něm mám oblíbené dva filtry, které obměňuju. Sedí mi barevně. Pomocí nich si vytvářím celý profil. Baví mě, že je ucelený.

Je nějaký okamžik, který jsi z nějakého důvodu nezachytil fotograficky a doteď toho lituješ?

Tohle se stává docela často a určitě nejen mně. Jednak proto, že člověk je osoba líná. Často si řeknete, že něco vyfotíte později, ale okamžik, což vlastně fotografie je, už je pryč. Nicméně mě napadá jedna konkrétní situace, které lituji dodnes. Bylo v roce 2004, kdy se Litovlí prohnalo tornádo. Dodnes vidím ty mraky, ze kterých vzniklo. Neměl jsem u sebe ani telefon, ani fotoaparát a nemám je tedy na žádné fotce. A to mě mrzí. Je to sice věc, která, doufám, už nikdy nepřijde, ale na druhou stranu to, co bylo tenkrát na nebi, bylo nepopsatelné.

Soutěž je pro mladší kategorie, ale starší generace seniorů také fotí o sto šest. Mohl bys poradit, nač by se měli lidé zaměřovat a v čem by neměli dělat chyby?

Měli by přemýšlet nad kompozicí. Zrovna teď jsou aktuální fotky z dovolených. Bohužel jsou na většině z nich naprosto typičtí takzvaní mravenci. Zamyslete se nad tím, že když se lidé postaví v těsné blízkosti u památky, kterou hodlá někdo vyfotit celou, pak fotografovaní lidé budou malí a nebude je vůbec vidět, hlavně ne jejich výraz. V těchto případech je potřeba, aby si lidé, které fotíte, stoupli dál od památky, která by měla být v pozadí. Budete tak mít mnohem jednodušší práci, protože na fotce bude vidět nejen objekt, ale i osoba, kterou jste u něj fotili.

Taky bych byl moc rád, kdyby si lidé uvědomili i to, že by neměli dělat jen fotky umění, ale měli by fotit rodinu, přátele, kamarády a své blízké. Plno lidí se snaží o dokonalou fotku a přitom zapomene na lidi, které má rád. Může se stát cokoliv. Fotografie dokážou přechovat vzpomínky. U mobilů je to o to jednodušší, protože ho máte u sebe a můžete pořizovat spoustu fotek, které vám budou sloužit jako vzpomínka.

Fotografie se po čase nahromadí. Jak s nimi mají lidé dále pracovat?

Uchovávejte si ta data, fotky rozdělte do složek v počítači a taky je zálohujte. To ale není rozhodně vše! Nezapomeňte si udělat hlavně papírovou fotografii! Může se stát cokoliv a o data v počítači či na nějakém nosiči nenávratně přijdete. Nemá cenu mít mraky fotografií v telefonu a nikdy se k nim nevrátit. Doporučuji si vytvářet příběhy a z nich si pak jednou za rok udělat fotoknihu, ve kterém budete mít zachyceno vše podstatné, co jste prožili. Kniha se nikdy nezformátuje a kdykoli si ji můžete vytáhnout. Fotky si taky klidně tiskněte doma v tiskárně a mějte je třeba v rámečcích denně na očích. (red)

INTERNETOVÁ PORADNA

Éra, kdy si lidé vyměňovali své zážitky prostřednictvím prohlížení papírových fotografií, je ta tam. Alespoň proto, že se rozmáhá sdílení fotografií digitální cestou. A protože je toto číslo zaměřeno právě na oblast fotografie, věnujeme jí tento díl internetové poradny.

Jak dostat fotky do PC

Pro úplné začátečníky uvedeme stručný návod, jak vlastně přesunout digitální obrázky pořízené fotoaparát do počítače. Způsoby jsou dva. Buď pomocí propojovacího USB kabelu, nebo tím, že vytáhnete paměťovou kartu z fotoaparátu a vsunete ji do čtecího zařízení počítače (může obsahovat zabudované, nebo externí). Následně vám počítač nabídne možnosti práce s novým zařízením a daty, které obsahuje. Kromě samotného prohlížení pořízených snímků je můžete kopírovat do počítače a odtud si je ještě zálohovat na různé disky, což výrazně doporučujeme. Zálohovat se dá i na internetu, o tom víc níže. A také je můžete ihned poslat do světa!

Nejpopulárnějším způsobem pro běžné sdílení fotek jsou dnes takzvané sociální sítě, jako jsou facebook, instagram, google + a řada dalších. Rozšířené jsou ale i specializované webové služby nabízející pokročilé možnosti publikování a archivace. I jejich bezplatné verze dnes zpravidla nabízejí dostatečný prostor k uložení poměrně rozsáhlých fotosbírek.

Soukromí není samozřejmé

Jak uvádí server www.jaknainternet.cz, soukromí na Internetu je přinejmenším diskutabilní věc. „A fotografie o našem soukromí toho mohou prozradit více, než by nám mohlo být příjemné. Při používání služeb pro sdílení je proto dobré si uvědomit, že veřejně vystavené fotografie může na Internetu najít kdokoli. Vždy tedy věnujte pozornost nastavení soukromí u jednotlivých fotek nebo celých alb, aby vaše zážitky viděli jenom ti, u kterých o to stojíte!“

Soukromí svých příspěvků si můžete navolit v těchto úrovních: 1. fotografie uvidíte jen vy. 2. Zobrazí se pouze vašim přátelům. 3. Uvidí je jen ten, komu dáte heslo nebo odkaz k daným snímkům či albům.

„Veřejné sdílení může být nevhodné nejen v případě fotografií z vašeho vlastního soukromí. Myslete na to tehdy, když se chystáte sdílet fotky, na nichž je také někdo jiný. Ne každému se totiž musí zveřejnění jeho fotografie líbit. Také je dobré mít na paměti, že i když některé fotky později smažete, kdokoli si mohl stihnout udělat jejich kopii,“ upozorňuje server www.jaknainternet.cz.

Viditelnost fotografií bez omezení je naopak dobrou volbou pro ty, kteří chtějí své fotografické dovednosti prezentovat veřejnosti. Kromě sociálních sítí lze v takovém případě zamířit i na specializované servery využívané profesionálními i amatérskými fotografy. Ty umožňují obrázky nejen vystavit, ale také je nechat podrobit kritice.

Ke snazším nalezení vašich fotek slouží uvedení takzvaných tagů, neboli štítků. (jde o zadání klíčových slov, jako třeba: „krajina“, „mraky“, „výlet“, „psi“,

„černobílá“ atd.), podle kterých lze ve fotografiích vyhledávat s ohledem na jejich obsah. Hojně se používají i anglické tagy. Ty sice mohou zaručit, že se vaše obrázky dostanou k širšímu publiku, otázkou je, o jaké návštěvníky vašich fotek vám jde.

Co je na Internetu, to je moje?

Důležitou kapitolou je ochrana autorských práv fotografií na Internetu. V poslední době jsou práva autorů a uživatelů často určována přehledným a mezinárodně srozumitelným systémem Creative Commons, v jehož rámci si autor výslovně vybere způsob, jakým lze nebo nelze s jeho prací nakládat. Rychle tak zjistíte, zda máte právo si některé fotografie stáhnout nebo s nimi manipulovat a podobně můžete ošetřit i vaše výtvory. V případě veřejných fotogalerií bývají autorská práva definována v podmínkách, s nimiž je třeba souhlasit, pokud si na daném serveru chcete vytvořit účet. Zpravidla vnímají vystavené fotografie jako majetek autora. Pokud tedy naleznete skvělý snímek mořského pobřeží, který by se vám hodil do záhlaví vašeho blogu, zeptejte se jeho tvůrce, zda s takovým použitím souhlasí, je to v souladu s on-line etiketou.

Chcete si ušetřit nervy? Zálohujte

Mít svůj foto archiv uložený na Internetu má řadu výhod. K fotkám máte většinu času přístup, velmi snadno se sdílí na sociálních sítích a ještě jsou publikovány v úhledných galeriích. Jak ale ukázalo několik příkladů v minulosti, podobné internetové služby mohou doslova z minuty na minutu skončit v propadlišti dějin. „Zvlášť pohybují-li se na hraně zákona jako on-line úložiště Megaupload, jehož servery na začátku roku 2012 zastavila FBI a jeho uživatelé v jediném okamžiku ztratili pravděpodobně navždy přístup ke svým uloženým datům. Nikdy si nemůžete být jisti, jestli daný provozovatel služby nezkrachuje, nezmění podnikatelskou strategii, nezaplatí svou službu nebo jeho serverové centrum neodnese tornádo. Určitě proto neřekněte na tradiční metody zálohování na externí disk,“ sděluje server www.jaknainternet.cz. A také jak radí olomoucký fotograf Lukáš Navara v rozhovoru na předešlých stranách. Papírové fotky jsou prostě klasika a tak na ně nezapomínejte.

Přenos

Pokud se o vyfotografované snímky nechcete dělit žádné ze sociálních sítí a chcete je poslat elektronickou poštou, mějte na paměti, že e-mailové zprávy a schránky mají limitní velikost a nepojmou tolik snímků. Ke snadnějšímu přenosu většího balíku dat proto můžete využít takzvaných úložišť, kam fotografie nahrajete, pošlete vybraným respondentům a následně je smažete. Patří k nim například Úschovna, Dropbox, Google drive.

Mezi nejpopulárnější služby na sdílení fotografií patří:

Flickr

Flickr je provozovaný internetovým gigantem Yahoo a od jara 2013 nabízí 1000 GB úložného prostoru zdarma pro každého s neomezeným počtem nahraných fotografií. Služba zároveň umožňuje propojení s přáteli na Facebooku a další sociální funkce, které využívá dlouhodobě početná a aktivní komunita fotografických nadšenců. www.flickr.com

Facebook / Google+

Bezkonkurenčně největší počet fotografií publikují uživatelé sociálních sítí Facebook a Google+. Facebook se chlubí obrovským počtem uživatelů, nicméně s tím rostou také bezpečnostní rizika. Kapacita je omezena pouze maximálním počtem 1000 fotek na jedno album.

Facebook standardně při nahrávání fotky silně komprimuje, čímž dochází ke ztrátě obrazové kvality, ale služba nabízí také možnost nahrání ve vysoké kvalitě. Google+ poskytuje zdarma prostor 15 GB, který je sdílený s dalšími službami v rámci účtu Google (např.

Gmail nebo Google Drive), ovšem fotografie v rozlišení nižším než 2048 x 2048 pixelů se do úložného prostoru nezapočítávají.

www.facebook.com
plus.google.com

Instagram

Instagram, který od roku 2012 patří společnosti Facebook, je ve své podstatě jednoduchý rámec pro sdílení fotografií s přáteli i náhodnými uživateli po celém světě. Převážná většina uživatelů nahrává fotky přímo z chytrých telefonů a dalších mobilních zařízení. Potkávají se tu všední záběry běžných uživatelů s vysoce kvalitními fotografiemi profesionálů a umělců, často pod pseudonymem.

www.instagram.com

A co české služby?

Většina zmiňovaných webových služeb nabízí rozhraní v češtině, nicméně nejoblíbenější tuzemskou službou na sdílení fotek je Rajče www.rajce.idnes.cz. Z galerií jsou to zase například Digiarena (www.digiarena.cz) nebo PhotoExtract www.photoextract.com/cs.

Zdroj: www.jaknainternet.cz

Ilustrační snímek.

JILM - ARBOR MORS, VE 20. STOLETÍ NA JEJÍM OKRAJI STÁL...

Jen jedna koruna je úctyhodná, koruna stromu, lidu ptačího košatý domov, měkká hnízda rodná, jen jedna koruna je úctyhodná a dává stín, jenž blaží bližního. S.K.Neumann: Koruna (1946)

Povídání o jilmu (*ulmus*) nezačneme moc optimisticky, neboť strom smrti - arbor mors, za který je jilm odjakživa považován, doslova umírá a vymírá. Jako by se jeho osud stromu smrti naplňoval a jeho dny byly sečteny. Ale naděje umírá poslední. Přestože pro naše předky byl jilm běžným stromem, jeho existence je od dvacátých let minulého století ovlivňována výskytem závažné choroby této opadavé dřeviny – grafiózy – holandské nemoci jilmů. Působením této zákeřné choroby mizí z naší veřejné zeleně nejenom majestátní, až dvě stě let staří solitérní jedinci, ale dokonce i celé uliční jilmové aleje. Po dvou velkých epidemiích, v roce 1932 a okolo r. 1975, se odhaduje, že zůstalo jen asi 10% českých jilmů. Z šesti našich největších památných jilmů zbyl pouze jeden – jilm horský - tzv. Hraničář v Bukovci na Jablunkovsku.

V ČR se grafióza jilmů objevila již koncem druhé dekady 20. století, a to v jilmových alejích v Praze a Poděbradech. Způsob přenosu choroby byl dlouho předmětem dohadů a pěstitelům po celé Evropě, náhle hynuly aleje a parky jilmu před očima. Rychlost postupu nákazy byla dlouho nevysvětlena a předpokládalo se, že ji mohou přenášet mšice. Dnes je známo, že chorobu přenáší brouk bělokaz pruhovaný. Samotná choroba je způsobená houbou *Ceratocystis ulmi*. Epidemie pochopitelně vyvolala pokles zájmu o pěstování jilmů a učinila z nich ohroženou a vzácnou opadavou dřevinou. Prakticky od začátku epidemie grafiózy se pěstitelé pokoušeli vyšlechtit odolného křížence. Zdá se, že se to pomalu začíná dařit.

Jilm jako solitér je typickým prvkem venkovské krajiny, ať už doprovází venkovská stavení, hřbitovy či Boží muka, neboť odjakživa nese označení jako strom smrti. Jilmy také byly a jsou obvyklou součástí městské zeleně, ceněn je habitus jejich koruny, dekorativní, časný květ, zajímavě pilovité listy s asymetrickou bází čepele i jejich rychlý růst a z počátku nízké nároky na světlo. Jilm obecný (*ulmus*) je statný strom, dorůstající výšky až 40 metrů. Jeho koruna je rozložitá a větve odstávají. Kmen má podélně rozpukanou borku, odlupující se v plátech. Listy jilmů jsou střídavé, drsné, porostlé štětinami, jednoduché, jednou nebo dvakrát hlouběji rýhované, se zpeřenou žilnatinou. Rozpoznávacím odlišným znakem jilmu od ostatních rostlin je jejich asymetrický list. Čepel na straně orientované k vrcholu větve je větší a delší. Tento znak je tak typický, že jilm tak snadno rozeznáte od jiných druhů opadavých dřevin. Listy vhodné k určování dřeviny je vhodné odebírat ze spodní části koruny stromu, nebo keře. Listové pupeny jsou štíhlé, špičaté.

Oboupohlavné květy vyrůstající ve svazečcích jsou četné, dlouze stopkaté, posléze visuté. Jsou větrosunbné, tj. opylovány větrem.

Květy se zelenými, nafialovělými obarvenými okvětními lístky, rostou ještě před olistěním.

Plodem jilmu je dlouze stopkatá, visutá nažka rovněž roznášena větrem. Jilm (*ulmus*), také dříve břest, je rod opadavých anebo částečně opadavých listnatých stromů, nebo keřů z čeledi jilmovité (*ulmaceae*). Zahrnuje asi 35 druhů rostoucích v severním mírném pásmu, Asii a Střední Americe. U nás se přirozeně vyskytují tři domácí druhy této dřeviny, a to jilm habrolistý (*Ulmus minor* Gled., Mill.), jilm vaz (*Ulmus laevis* Pall.) a jilm horský (*Ulmus glabra* Huds.). Jilmy se, podle všeho, mohou dožít 400 až 500 let.

Jméno jilm, ve staročeštině také jilem, nejspíše ze starohorněmetského *elm-boum* přes středohorněmetské *elme*, *ilme*. Latinské *ulmus* z praindoevropského kořene **el-* (hnědý, červený) nebo *ol-* (žlutohnědý). Starší pojmenování jilmu, slovo břest postupně vymizelo. Pochází ze staročeského břest, ze staroslověnského brěstъ, Břest souvisí se slovem bříza. Dále souvisí s německým slovem *Borke*, kůra. Ve staročeštině se pro jilm někdy také užívalo slovo *vaz* (*vaz*, *šlacha*, *jilm*), někdy také jen pro jilm vaz, dnes už pouze pro něj. Pochází z praslovanského **vęzъ*“ souvisejícího s vážností. Z názvu stromu jilm také vzniklo pojmenování pro město Jilemnice a z archaického břest názvy pro obce Břest, Břešťany, Bříšťany, Břístek a Bříství (berest či břístek jsou historická slovenská jména pro jilm) v okrese Kroměříž. V USA je jilm symbolem svobody. Jilm je státní strom amerických států Massachusetts a Severní Dakoty. Elm Street je dodnes nejpoužívanější jméno ulic v USA. Film o Noční můře z Elm Street je všeobecně znám.

Jilmy se zřejmě vyvinuly už v období miocénu, tedy asi před 40 miliony let. Původně pochází ze střední Asie, ovšem nyní jej můžeme najít po celé severní polokouli až po rovníkovou Indonésii. V Evropě se jilmy rozšířily již v třetihorách. Zalednění přežily v několika útočištích na jihu

a jihovýchodě Evropy. Na dnešním českém území se objevily asi před 12 000 lety, a to v její jižnější části Třeboňské pánve a na jižní Moravě. Před 10 000 lety se již začínají jako první dřevina smíšených teplomilných listnatých lesů velmi rychle šířit po celé Evropě, a to přibližnou rychlostí 1 kilometru za rok. Jilmy patří mezi stromy rychle rostoucí, v deseti letech měří 2–5 metrů, ve třiceti 7–12 metrů a ve čtyřiceti 10–16 metrů. Byly a určitě i nadále budou oblíbené okrasné stromy a keře.

Ve starověku byl tento strom symbolem smrti. Řekové a Římané jilmy vysazovali na hřbitovech. Ve starověké Mezopotámii byl jilm kosmickým stromem. Ve starých severovýchodních zemích, (spisy Edd) je zaznamenáno, že muž byl stvořen z jasanu a z jilmu žena (jméno ženy, Emila je odvozeno z *Almya* což je jilm). Jilm byl uctíván jako jednoho z Vartrád - strážce domu a dvora, ale také branou mezi světem lidí a přírodních andělů. Již v době kamenné byly tradiční listovou pící pro dobytka. (Mimořádně - pěstování trávy a sušení sena je až středověký vynález, dřív se běžně krmilo sušeným listím.) Jilmové dřevo dobře odolává vodě, používalo se vždy na výrobu vodovodů, lopatek vodních kol a nábytku. Lidé minojské kultury

na Krétě z něj vyráběli vozová kola a Řekové ho používali na sloupy a překlady chrámových dveří. Podle Vergilia pocházel tento strom z podsvětí. Býval vysazován na rozcestích, odkud vedly cesty do světa pohádek, proto se mu třeba v Anglii říká, „*Elfin wood*“ a v Německu „*Elfenholz*“ (elfí dřevo). V Německu a Pobaltí je nadpřirozenou branou mezi světem lidí a světem přírodních duchů. Když Orfeus oplakával smrt Euridiky, z tónů jeho lyry vyrostl jilmový háj a všechna zvířata z lesa se shromáždila kolem něj. Také ve Francii byly jilmy hodně uznávané. Ve Francii se pod jilmy, v jejich stínu, vykládalo právo a konala důležitá setkání U Gissorsu, na hranici Normandie stával mocný majestátní jilm, pod kterým se scházeli na porady králové s knížaty Normandie. Na příkaz krále Filipa Augusta byl v r. 1188 pokácen, aby byly zpřetrhány vazby s ostrovní anglickou dynastií. Francouzské pozvání na rande, přeložené do češtiny zní: „sejdeme se pod jilmy“. Traduje se, že prý již Keltové věřili ve vzácnou léčivou moc jilmů a připravovali ze sušené kůry prášek jako základ léčivých placek na poškozenou pokožku. Ty léčily neuvěřitelně rychle a měly i protizánětlivé účinky. Zralá semínka jilmu se opražily a přidávaly do salátů a polévek.

Již v 1. století řecký lékař Dioskrides doporučoval obklady z jilmu na zlomeniny a tento způsob léčby přetrval 1.500 let.

Slovy P. O. Mathioliho (1501 – 1577)

„*Jest dvojího druhu jilmu: jeden jest horský, rostoucí na horách, druhý polní rostoucí na návsích nebo rovinách, mezi křovím, na vlhkých místech, roste bujněji, spíše jako křoví. Jilm rostoucí na horách jest vyšší, na polích širší, rozložitější. Dřevo žilovité, lepké a silné, ale nehezke a celé zavlité, z něhož se dělají domy a jiné stavby. Jilm sluje arabsky Didar, latinsky *Ulmus*, vlašsky *Olmo*, španělsky *Ulmo*, francouzsky *Orme*, německy *Rustbaum*, *Rustholz*, *Ulbaum*, *Lindbast*. Jilm vyčišťuje a stahuje dohromady: listy, kůra a ratolesti zahušťují, svalují (hojí) rány; také Galenus sám praví o sobě, že samotným jilmovým listím, kdysi zahojil čerstvou ránu. Kůra stlučená a požitá ve víně nebo studené vodě žene na stolici, vyhání spodkem hlenu a hlavně vodnatelné vlhkosti. Výborným lékem proti vyhozování a vykašlávání hnisu jest pítí stejného množství utlučeného listí jilmového obráceného k východu slunce a pepře v teplém malvazu. Potírání odvarem z vnitřní kůry v octě hojí šerednou prašivinu a strupy; totéž činí i listí. Houba namočená v teplém odvaru této kůry v octě a přiložená na žaludek jest prospěšná při dávení. Čerstvá kůra přivázaná na čerstvé rány stahuje tyto dohromady, takže jejich sešívání není třeba. Prskyřice vytékající z naříznutého kmene jest dobrá protiútokům a boulim. Odvar z kůry a listí přiložen na rány nebo spáleniny prospívá hojení jich. Při oteklých nohách přikládej utlučené listí pokropené vodou. Roztržený nebo rozštípnutý strom jilmový vypouští z jádra jakousi šťávu, která natíraná na hlavu brání vypadávání vlasů a dává jim mocný vzrůst; tentýž účinek má i vnitřní kůra v následujícím předpisu: Kůra musí se dlouho vařit ve vodě a mastnotou, která splývá na povrchu jíchy (odvaru) natírají se holá místa. Napárka z odvaru jilmového dřeva, mladistvých ratolestí, kůry nebo kořene ve vodě zceluje zase (spojuje dohromady) zlámané kosti. Tento odvar pomáhá v napárce též proti zatvrdlinám údu a proti křečím, rozhájí též boule (nádory) nabíhající volům od tahu na krku a šíji. Zevní kůra utlučená a uhnětená se slanou vodou mezi rukama ve formě těsta pomáhá v obkladu proti dnovým bolestem.“*

Po objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem začalo osídlování nového světa bílými evropskými osadníky a došlo také k rozšíření vědomostí o jilmu. Severoameričtí Indiáni byli mezi prvními, kdo rozpoznali léčivé síly jilmu. Zjistili totiž, že když vnitřek kůry přijde do styku s vodou, vytvoří zvláštní substanci, která obklopí oteklou tkáň a vytvoří uklidňující a změkčující mast nebo něco mast připomínající. Používali ji proto při ekzémech, kožních zánětech, popáleninách, zraněních a všude tam, kde je třeba chránit sliznice a snížit dráždivost. Krátce řečeno všude tam, kde je třeba vnější povrchové ošetření různých poškozených pokožky, prasklým rtem počínaje a až po popáleniny a různá zranění konče. V průběhu občanské války byly například střelné rány ošetřovány téměř výhradně tímto způsobem. Kůra je také účinná i při likvidaci plísní. Od indiánských šamanů se bílí osadníci také dověděli o účinných prostředcích z kůry jilmu proti průjmům, proti zácpě, proti zažívacím potížím, proti poruchám ledvin a řadě dalších vnitřních problémů. Před příchodem štetinových a poté elektronických terčů pro vrhání šipek, se tyto terče vyráběly ze dřeva, zejména jilmového. V anglických pubech se zákazníci bavili soutěžením

ve vrhání zkrácených šípů do špalků z jilmového dřeva nebo do terčů a nebo do dna sudů s vínem. Uvařená jilmová kůra a odštěpky udržely při životě značnou část lidí za hladomoru v Norsku (1812). Žádné jídlo ani lék dneška se nevyrovnají svou pověstí té, kterou byl v Americe poctěn jilm červený - *Ulmus rubra* v 18. a 19. století. Rostly zde jilmové lesy, i ve městech byla jilmová kůra vždy po ruce. Než lidé vymysleli ledničky, namočená kůra jilmu dokázala oddálit proces zkažení. Balilo se do něj především maso. Rozdrčená kůra s vodou nebo mlékem se podávala na bolesti krku, proti kašli, nachlazení, onemocnění trávicí soustavy. Jilm se i v současnosti řadí ke stromům s léčivou mocí. Drogou je kůra, a to především její vnitřní část (Cortes ulmi interiéri) sbíraná v březnu a dubnu. Můžeme ale i sbírat kůru příbuzných druhů, především jilmu ladního (*Ulmus minor*) a jilmu horského*drsného (*Ulmus glabra*), který jako běžný druh roste v několika poddruzích, které jsou ovšem z hlediska farmaceutického využití záměnné. Kůra obsahuje třísloviny, hořčiny, pryskyřice, ulmin, kyselinu tannovou, fytosterin, štavelan amonný a další účinné látky. Zralá semínka jilmu se mohou oparžit a přidávat do salátů a polévek. Jemně mletá jilmová kůra pomáhá neutralizovat překyselené žaludeční šťávy a ve střevěch vstřebává hnilobné plyny. Její působení je tak jemné, že ji tolerují i velmi citliví lidé. Při trávení mléka pomáhá tím, že izoluje kaseinovou složku. Kromě toho má také protiprůjmové účinky a navíc je jedním z nejlepších regulátorů trávicích pochodů v lidském těle a výborným léčivým při nepříjemných dyspeptických potížích (soubor trávicích potíží). Pro vnitřní užívání bychom měli provést následující úpravu, která spočívá v tom, že dvě čajové lžičky jemně mleté jilmové kůry (jilmový prášek) rozmícháme v jednom dcl studené vody, přelijeme čtyřmi dcl vroucí vody a vše dobře promícháme. Tím jsme si připravili 0,5 litrovou celodenní dávku, která se užívá v průběhu dne na vícekrát. Jilm je velmi ceněn v angloamerickém bylinném lékařství pro své významné antioxidační vlastnosti. Zklidňuje podrážděný žaludek, pomáhá při pálení žáhy a zánětu průdušek.

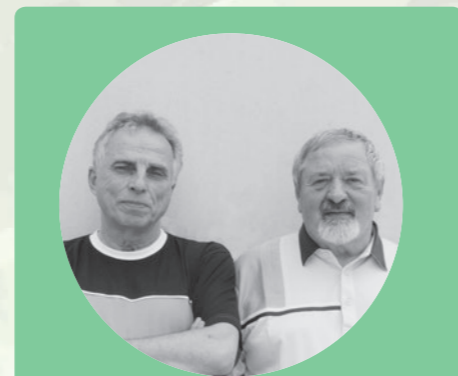
Přináší úlevu při překyselení žaludku. Obvykle se podle angloamerické varianty smíchá jedna čajová lžička jilmového prášku s vlažnou vodou, nechá se 5 minut odstát, až vznikne hustý roztok podobný želé a nalačno se vypije.

Zevně lze drogu užívat při ekzémech, kožních zánětech a všude tam, kde je třeba chránit sliznice a neutralizovat jejich dráždivost. Pro tyto účely připravujeme odvar. Kromě již uvedeného, je možné zevní použití rozšířit i o indikační okruh sedací koupele při hemoroidech.

Drogu můžeme bez jakýchkoliv problémů přidávat do čajových směsí, ale náležitě upravenou, aby se mohla řádně vyluhovat. Kromě toho můžeme odvar využívat i jako kloktadlo.

V posledních letech se kromě výzkumů léčivých účinků jilmu pro vnitřní i vnější užívání pracuje také na nutričních hodnotách jilmu. Jilm se nachází dokonce v americkém lékopisu a lidově se stále užívá v mnoha venkovských oblastech USA. Velmi rozšířené je užívání jilmových prostředků proti jarní únavě. Patnáct gramů jilmové kůry se v 0,5 litru vody ohřívá a pak 20 minut přikryté vaří na mírném ohni. Nechá se deset minut odstát, precedí a pije se jeden šálek před obědem a večer. Maximální denní dávka je 20 gramů denně. Výtažek z anglického jilmu se používá formou Bachových květů pro ty, kdo trpí pochybnostmi, únavou až vyčerpáním. Jilm by jim mohl pomoci vidět problémy ve správných dimenzích. V současnosti moderní medicína jilm nevyužívá.

Pozor! Použití bylinných a jiných přírodních produktů bychom měli konzultovat se svým lékařem. Jen ten může posoudit náš aktuální zdravotní stav.

Autorem textů je Jiří Trefný (vpravo), autorem fotografií, loga a kresleného vtipu je Vít Stanovský (vlevo)

Tip na výlet za poznáním

V nejvýchodnější obci České republiky, Bukovci na Jablunkovsku, roste památný strom. Překvapivě to není buk ale jilm. Přijměte pozvání k návštěvě nejstaršího a největšího jilmu v České republice, který se od 18.2.1972 pyšní titulem „Památný strom ČR“. Jeho jméno je Jilm, Jilm horský, latinsky *Ulmus glabra*, v místním nářečí „Břost“ a nebo důvěrně „Bukowieck starzyk“. Obec Bukovec ve spolupráci s Technickými službami Bukovec, s.r.o. a Lesy ČR, umístila u stromu informační tabuli s názvem „Bukoveckými chodničky – Bukowieckými chodniczkami“

Zde je ukázka textu právě z této tabule:

„Říkají mi též Bukovecký hraničář, zřejmě proto, že rostu na levém břehu řeky Olše v nejvýchodnější obci ČR v Bukovci, přibližně 1 km od státní hranice Na tento svět se dívám již mnoho, mnoho let. Pamatuji si, jak těžké kupecké vozy polykaly kilometry a prach cesty, známé již z dob starověkého Říma a vezly napříč Evropou, vzácný náklad jantaru a soli, proto název solná a jantarová cesta. Pamatuji si, jak lidé lopotně stavěli nedaleké obranné valy – „Šance na Kympie“, proti vpádu cizích vojsk. Pamatuji si, jak si zdejší lidé přivydělávali na chléb vezdejší pašováním... Drsné okamžiky i poetiku dob minulých, odvál čas, přesto na své mládí vzpomínám velmi rád. Doba pokročila, neskutečně zrychlila a nyní žiju v moderním a přetechizovaném světě. Cítím se trochu nesvůj, trochu stísněně... Místní lidé si v mé blízkosti vystavěli obydlí dle vlastního architektonického vkusu a citění. Malebnost a klid ustoupily praktičnosti a požadavkům dnešní doby. Vyrostl jsem v drsném kraji, v drsném prostředí a proto jsem na pohled i na omak drsný. Zdejší kraj i zdejší lidé prostě miluji! Žijeme si zde již po generace v takové zvláštní symbióze a mohu říct, že jsme na sobě závislí. Přesný rodný list mi nikdo nevystavil. Odkazy na mé stáří se různí. Odhad z roku 2003 hovoří o 280 letech. V současnosti dle odborníků – dendrologů i vzhledem k mým rozměrům (obvod 715 cm, výška cca 35 – 40 m) se můj věk odhaduje až na 360 let i více. Traduje se, že mohu být až 500 zim starý... Se zdravým sebevědomím i dle dendrologů mi patří právem několik NEJ!“

V Olomouckém kraji je celkem 10 jilmů vyhlášeno za památný strom. Z nich nejvýznamnější jsou jilm vaz u náhonu v Mostkovicích, jil vaz zvaný paulův jilm ve Velké Kraši, jilm horský v Rapotíně a v Jívové.

Magie využije každého stromu, tedy i jilmu. Do ohně, který spaluje jilmové dřevo, vhodte žlutý provázek nebo žlutou nit s uzlíky. To dozajista zabrání roznášení pomluv o vás. Jilm je oblíbený strom mezi elfy. A proto je v Británii nazýván elven. Nyní se používá k ochraně proti bleskům. Dokáže též přivolat lásku. Jestliže nosí dítě jilmovou borku kolem krku, bude v dospělosti výmluvné.. Používá se hlavně v léčivé magii, ovšem když ho smícháte s jitrocelem a citronovou trávou, získáte dobrý prostředek proti pomluvám, internetovým provokacím a dalším věcem se špatnou energií z oblasti mluveného slova či psaných vzkazů. V nádobě se santalem a kadidlem se pálí, aby očistil obřadní prostory. Planetární energie: Saturn. Energie živlů: Země. Znamení zvěrokruhu: Kozoroh, Vodnář

Jilm je strom kreativní

Je určen pro lidi, kteří zůstávají v jakési stagnaci a třeba mají také pocit, že se jejich život či práce točí v jakémsi začarovaném kruhu. Jilm pomůže všechno rozproudit, rozpohybovat, odnaučí lpět na věcech, především materiálních, a vnese do života jakýsi tvořivý neklid. Pomáhá rozvinout vaši kreativitu a komunikaci s ostatními, především tu, která jaksi ‚zamrzla‘. Proto neváhejte, vyhlédněte si v přírodě nějaký pěkný jilm a poproste ho, aby se stal vaším přítelem. Navštivte ho a on určitě vaše prosby vyslyší.

„Tehle jilm pamatuje Žižku, Napoleona i Masaryka. Já tu jsem kratší dobu a už si nepamatuju skoro nic.“

SENIORŮ MAJÍ ZA SEBOU PRVNÍ ROČNÍK LETNÍHO TÁBORA

Týden plný zajímavých aktivit má za sebou více jak stovka seniorů, kteří se zúčastnili prvního ročníku Letní táborové školy v přírodě. Tu uspořádala v polovině června Krajská rada seniorů Olomouckého kraje (KRS OK) v tábořišti Sigmy Lutín nedaleko Heroltovic u Města Libavá. Od pondělí do pátku stihli seniorky a senioři navštívit kostel ve Staré Vodě, napít se z královské studánky, která má prý omlazující účinky, a udělali si výlet do Bruntálu. Přímo v táborovém areálu je pak zaměstnána řada sportovních aktivit, střelba ze vzduchovky, nechyběly tance a posezení u vystoupení hudebních kapel a cimbálovky, soutěž ve zpívání karaoke. Kromě zábavy se všichni, kdo měli zájem, mohli zúčastnit

odborných přednášek, a to například z oblasti lidského zdraví, vzdělávání či bezpečnosti. Nechyběly ani vědomostní kvízy, hlavolamy, společenské hry, posezení u táboráku, procházky s možností zapůjčit si nordic walking hole. Nechyběla ani takzvaná canisterapie, o kterou se postaral pes jedné z účastnic - český teriér Borek. „První ročník je za námi. Za sebe mohu říct, že se povedl. Jsem ráda, že jsme se s předsednictvem krajské rady postarali o aktivně strávený týden nejen pro seniory, kterým zdraví ještě jakžtakž slouží. Do programu tábora se zapojili i lidé, kteří mají nějaký hendikep, a to je moc dobře,“ dodala Milena Hesová, předsedkyně KRS OK. (red)

Snímky z prvního letního tábora pro seniory. Foto: Veronika Kolesárová (4x)

Z VERNISÁŽE 30 LET LAŠSKÉHO KRÁLOVSTVÍ

Ve čtvrtek 8. června 2017 proběhla v 17 hodin v zámku ve Frýdku vernisáž výstavy 30 let Lašského království. Skvělá atmosféra podvečerního setkání s lašským králem za zvuku dobré muziky přispěla k důstojné oslavě regionálního významu. Jakých bylo těch 30 let? Lašský král, Zdeněk Krulíkovský, se svoji družinou, se ohlíží zpět do minulosti. Říká: „Začátek v roce 1987 byl v mlze. Prosazovat regionální zájmy před listopadem 89 nebylo zas tak lehké. Jaký dopad bude mít naše aktivita? Jakou stopu zanecháme v myšlení lidí v celostátním rozsahu? Polistopadový vývoj již začal vytvářet prostor pro zviditelnění Lašska.“ Zní Lašská hymna a přichází první gratulace od pracovníků muzea BESKYD. Následuje prohlídka. Každý panel ukazuje jeden rok. Poslední roky jsou velmi přesně zmapovány. Nejlepší archiv je zachycen od roku 2013. Jsou zde již tradiční silvestrovské výšlapy na „lašský Říp“, říkejme Montde Čupelo v Metylovicích. Tolik vernisáž. Další zájemci si výstavu mohou prohlédnout až do 20. srpna 2017.

Text a foto zaslal Karel Greiner z Příboru.

MÓDNÍ PŘEHLÍDKA HISTORICKÝCH ŠATŮ

Nevídanou módní přehlídku shlédli klientky a klienti Domova pro seniory Pohoda v olomouckých Chválkovicích. Ve spolupráci s Moravským divadlem mohli shlédnout plejádu dobových kostýmů.

Fotografie zaslala: Kristýna Velišková, pracovnice Domova pro seniory Pohoda.

Placená inzerce

Zboží a pomůcky pro seniory levně a rychle až do domu

Chodítka, vycházkové hole
Sprcha, koupelna, toaleta
Sluchátka pro nedoslýchavé
Speciální nádobí a příbory
Tašky na kolečkách

Tercio

Vibrační a zábleskové budíky
Telefony pro seniory
Péče o tělo, hygiena
Hry, cvičení a sport

...A mnoho dalších

Aktivně žít v každém věku!

www.tercio.cz

obchod@tercio.cz

212 246 260

PATNÍK? OPOMÍJENÝ SVĚDEK MINULOSTI

Chodec procházející starobyklým městským prostředím ani nepostřehne, že z některého nároží nebo od paty portálového vstupu nízko od země k němu vzhlíží kamenný svědek minulosti – patník.

Patník býval v minulosti součástí mnoha staveb. Chránil především v úzkých křivolakých uličkách před poškozováním nároží staveb i vjezdových portálů koly koňských povozů. Jejich význam upadl v 19. století po zřízení chodníků s obrubníky. Patníky se zachovaly dodnes v různých tvarech a podobách, mnohé z nich jsou i výtvarně zajímavé. Nejromantičtější si zachovala starobylá Praha.

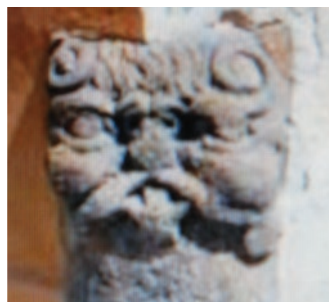
Z nich nejmalebnější stojí na nároží staroměstského domu U Sladkých. Představuje šklebící tvář s vyplazeným jazykem a zahnutými rohy (obr. 1). Nedaleko od něj, na styku Zlaté uličky s Liliovou stojí patník nesoucí lidskou hlavu s naznačeným obličejem (obr. 2). Nejhezčí pražský patník, představující usmívajícího se uličníka naducaných tváří (obr. 3). Ten po zboření staroměstského barokního Braunerova domu zmizel.

Patníky zachované ve starobylé Olomouci jsou strohé, bez výtvarného pojetí. Jejich podoba odráží zejména jejich účel, tedy ochranu stavby. Některé jsou vytesané, jiné jen hrubě opracované kameny. Kameníkem ztvárněné patníky jsou válcového tvaru s oblým zakončením nebo jehlanové. Patníky válcového tvaru s oblým zakončením nalezneme před barokním portálem hospodářského traktu kapitulního děkanství (Obr. 4). Podobného tvaru, ale podstatně vyšší a štíhlejší, jsou patníky osazené před vstupní branou na nádvoří kapitulního děkanství (obr. 5). Válcovitého tvaru jsou i nízké patníky osazené podél zdi chrámu sv. Mořice (obr. 6). V jehlanové podobě je štíhlý patník umístěný u bočního vstupního portálu Tereziánské zbrojnice (obr. 7). Podobně tvarovaný patník je umístěn při barokním portálu domu palácového typu U Zlatého stromu na Horním náměstí (obr. 8). Zajímavá je skupina dvou vytesaných nízkým patníků při nároží Krajinské lékárny na Horním náměstí. Dvě krátké řady neobvykle štíhlých patníků se nacházejí při bočních stěnách měšťanských domů v Šemberově ulici. Převažující počet olomouckých patníků tvoří pouze hrubě opracované kameny. Spatříme je například u nároží ulic Pavelčákova a Mlýnská (obr. 10) nebo ulic Purkrabská a Kozí (obr. 11). Malebné jsou dvě skupiny o dvou až třech kamenech při nároží měšťanských domů zaústěné ulice Školní na Žerotínovo náměstí (obr. 12).

Svědkové minulosti – patníky – postupně mizí. Jsou odstraňovány při demolicích nebo modernizacích staveb. Po zhodnocení jejich výtvarné a dokumentární hodnoty by měly být, alespoň ty bizarní, přemístěny do lapidária.

Redakce jméno autora textu i fotografií zná, ale na jeho přání zveřejnila jen jeho monogram.

Milé čtenářky a milí čtenáři. Velice si vážíme vaší přízně. Tu dokazuje čím dál tím více vašich reakcí, které nám zasíláte do redakce, ať už poštou nebo elektronicky. Děkujeme a těšíme se na další vaše počiny. Posílejte je buď na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, 779 00 Olomouc, nebo na e-mail redakce@moravskysenior.cz. Redakce si vyhrazuje právo rozhodnout o zveřejnění a právo na úpravu a krácení textů. (red)

SENIORI SPORTOVALI

Sportovní den ve vojenském zařízení Jívová vždy přiláká hodně zájemců zasoutěžit si společně se svými vrstevníky seniorového věku. 3. května se 50 členů Spolku vojenských důchodců Olomouc účastnilo soutěží v dovednostním pětboji – hod granátem na cíl, srážení špalíků, házení šipek do terče, ruské kuželky a házení kroužků na trnový podstavec. Mimo tyto disciplíny si účastníci sportovního dne mohli vyzkoušet petangue a střelbu florbalovou holí na branku. Po obědě byly vyhlášeny výsledky. V kategorii žen zvítězila Lúcie Búbelová, 2. místo obsadila Zdenka Procházková a bronzovou medaili získala Marika Gartnerová. V mužské kategorii získal prvenství Květoslav Vencl, druhé místo obsadil Jan Jursík a třetí Julius Janalík. Po udělení cen si všichni s chutí zapívali za hudebního doprovodu manželů Jursíkových. Svou přítomností překvapili všechny účastníky sportovního klání čestný člen SVD Ing. Ladislav Vitoul s manželkou, kteří svými sponzorskými dárky přispěli k pěkným odměnám za sportovní výkony a připraveným občerstvením potěšili všechny účastníky. Na všechny zapůsobilo vystoupení Zdenky Jursíkové, která přečetla výňatek z knihy paměti spisovatelky Elišky Haškové o panu Vitoulovi, v němž oceňuje

jeho charakter a celoživotní práci. Pěkný den strávený v přírodě pohybem byl účastníky velmi dobře hodnocen. Výsledky sportovního zápolení se projevily ve II. ročníku Krajských sportovních her seniorů, kde se družstvo SVD Olomouc ve složení paní Lúcia Búbelová, Zdenka Procházková, Anna Baleková a pánové Jan Procházka a Jaroslav Rožek umístilo na 2. místě. Získali nejen pohár, ale i pěkné dárkové balíčky. Pro družstvo SVD bylo milým překvapením předání poháru za aktivní účast věnovaný Klubem Svazu vojáků z povolání AČR Olomouc, který jim předal správce posádky plk. Ing. v. v. Alois Kadlčík.

Text: J. a Z. Jursíkoví, foto: R. Gartner

SEZNAMKA PRO SENIORY

Najdu singl spolubydličího, kterému už bylo padesát, do staršího, přízemního, bytu 2+1, rodinného domku se zahradou, který je upřímný, odvážný, přiměřeně inteligentní, vyšší, finančně nezávislý? Kozoroh, panna, lev vítán. E-mail: rh910821@gmail.com.

Rozvedená 62/158 hledá kamaráda z okolí Olomouce nebo Přerova, řidiče, nekuřáka. K výletům, houbaření, posezení u kávy apod. Prosím SMS 724 504 415

71/180/84 abstinent, nekuřák, slušný. Již neskáču přes kaluže, žiji hezky sám v RD u Litovle bez hospodářských zvířat. Hledám ženu, na procházkové i cyklovýlety do přírody na elektrokole. SMS 775 398 404.

Muž 80/174/82 z Olomouce, vdovec, nekuřák, hledá ženu do 74 let za účelem společného soužití. Tel: 773 076 438.

Rozvedený nekuřák 66 let a 184 cm hledá k vzájemnému navštěvování a výletům do přírody štíhlou přítelkyni z Olomouce a blízkého okolí. Tel: 702 987 206.

Vdovec 70/178/93 se rád seznámí s ženou stejného stavu, přiměřeného věku z Prostějova a hodně blízkého okolí. Pro toulky přírodou, jízdou na kole, koupání a kulturní vyžití. Kráčet podzimem života je lepší a hezčí, když jsou na to dva. TEL. 728 288 683.

Štíhlá žena hledá hodného muže ve věku 69 – 75 roků se zájmy o přírodu a cestování. Okres OL, BR, ŠU. Tel: 732 846 028.

Muž 64/198 hledá ženu štíhlejší postavy z Olomouce. Hledám kamarádku na kolo, pokec u kávy či vína, do kina. Ne zlatokopku, ale upřímnou, usměvavou, chápající ženu. Více u setkání, prosím jen SMS. Tel: 776 588 978.

60/180/92 rozvedený v důchodu hledá přítelkyni z Olomouce na kulturu, přírodu, cestování a tanec. Tel: 735 001 728.

71letý důchodce hledá obyčejnou nenáročnou paní, která je sama a chtěla by ještě v další etapě života prožít upřímné přátelství. Mám rád upřímnost, přírodu, výlety. Jsem z Prostějova. Tel: 603 350 635.

Žena 61/165, plnoštíhlá, pohledná tmavovláška, mladšího vzhledu i ducha, pracující z Olomouce, ráda pozná inteligentního a upřímného muže s RD a zahrádkou pro hezký zbytek života. Ráda vařím, cestuji, ráda pracuji na zahrádce, miluju přírodu, zvířátka atd. Kuřák nevádí. Tel: 702 665 560.

Vdova 70 let hledá kamaráda, kamarádku k občasným procházkám, nebo posezení u kávy. Nejraději z Bruntálu a okolí. Tel: 737 639 591.

Využijte služeb naší seznamky a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.

Inzerát zašlete poštou na adresu: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

nebo e-mailem: redakce@moravskysenior.cz (do předmětu uvést "Seznamka")

KŘÍŽOVKA

Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenek posílejte do 21. 8. 2017 na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, Olomouc, 779 00, nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat.

AUTOR: -KAWI-	PŘÍSTROJE NA VÁŘENÍ VODY K ČAJI	1. ČÁST TAJENKY	BÝVALÝ SOVĚTSKÝ HOKEJISTA	DRUH LENOCHODA	SPODEK NÁDOBY	HOŘKÉ ŽALUDEČNÍ LÉKY	CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO	LIS	SPZ KARVINÉ	KÝVÁNÍM ODSOUHLASIT	2. ČÁST TAJENKY	JANINSKÝ PAŠA	SMUTEČNÍ HOSTINA			
ZÁPACH						HORSKÝ SKŘÍTEK			BALKÁNSKÝ PALÁC ZKR. TLAKU KRVE							
DELONOVO JMÉNO						ITALSKÝ SALÁM NÁZEV HLÁSKY H										
KOUZELNÍK				ŠPAČEK CIGARETY JOSEFIT, SVATYNĚ					POPRUH DRUH HVĚZDY							
DOMÁCKY ODETA				ŘECKÝ BŮH VÁLKY VLÁKNO K ŠITÍ				SPOJOVACÍ SOUČÁSTKA INIC. HERCE KOSTKY			SKUTEČNOST	POLNÍ PLOŠNÁ MÍRA				
PATŘÍČÍ VÍLE				STARÉ ZAJMENO TUMÁŠ				POVĚRČIVOST SLOVENSKY „AR“								
ZÁKLAD UMĚLÝCH BARVIV						KVÁSEK(V PEKÁŘSTVÍ)										
ŽENSKÉ JMÉNO						FRANCOUZ. „ZLATO“			ZÁPADO-SEMITSKÝ BŮH							
RUSKÁ ŘEKA			OTVOR	KORÁLOVÝ OSTROV					ŘÍMSKÝCH 10049	SLOVENSKY „JIL“ EL. NABÍTE ČÁSTICE			ČÍNSKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI			
	ŘECKÁ NYMFA UKOVAT								DÁVAT MAT							
POUŽIT									MAĎARSKÉ SIDLO							
KÁROVANÁ LÁTKA									SLADKO-VODNÍ RYBA							
SEVERSKÝ SVOBODNÝ STATEK										KOMOŇ SLOVENSKY „PRO“			VELKÁ MÍSTNOST		KÓD LETIŠTĚ TENAKEE SPRINGS	
ANGL. ZKRATKA SPOJENÝCH NÁRODŮ			EVROPANĚ	DRUH KVĚTENSTVÍ					TELE-FONO VAT	PERSKÝ SPISOVATEL	ŘEKA	ŘÍMSKÝCH 499	NAŠ HEREC			
ASFALTOVAT						PODRÁDNÁ KOŘÁLKA VAJEČNÉ PLÁCKY										
	SLAMĚNÝ KLOBOUK	PRÍZPUSOBENÍ OKA ODRŮDA JABLONĚ							PODLE PRIMÁT							
ČÍSNICKÝ UČEN						SOLMIZAČNÍ SLABIKA PTÁK PĚVEC			ZNAČKA OERSTEDU NÁZEV HLÁSKY M		STAROŘEK	PRKENNÉ STROPY (NÁREČNĚ)				
DRUH NEROSTU					PROVĚST ROZPIS ŽEMLOVKA											
PŘÍPEVNIT ŠITIM					NAŠE MĚSTO ANGLICKÝ ZÁPOR				UGROFINSKÝ POJEM DUŠE OBEČ							
PÁLENKA Z RÝŽE					ČÁST PRSTU POPĚVEK				DOMÁCKY VÁCLAV SOUHLAS							
DEN MAYSKEHO MĚSÍCE					ČÁST HORNÍ KONČETINY				CESTOVAT AUTEM				POMŮCKY: ADÉ, AMÍR, IDA, MEN, ODAL, OR, ŠILA, TKE, UN, YN			
FRANCOUZ. SIDLO					ÚTOKY				NÁPRAVY							

Znění tajenky z minulého čísla: Jestli chcete něco vyhrát, běžte sto metrů. Jestli chcete něco zažít, běžte maraton. Výherci z minulého čísla: Petr Burian z Olomouce, Marie Hundáková z Jeseníku a Zdena Horáková ze Zábřehu.

AUTOR: -KAWI-	OBAVA	1. ČÁST TAJENKY	LEDAJAK	A SICE	ŘÍMSKÁ 6	ZOBRAZOVACÍ JEDNOTKA POČÍTACE	SOUČÁST MUŽSKÉHO OBLEČENÍ	NASYCOVATÍ	OBEČ	ZKRATKA ODEVNÍ TVORBY	DOMÁCKY LUDMILA	PATŘÍČÍ BAJNĚMU LETCI	ZATARA-SOVAT
JEZ						KÓD LETIŠTĚ MEKANE SELAM OTRAPA				VYBÍRAT SI			
TERCIÉR										MRAVOUKA INICIÁLY ANTALOVÉ			
OCHOTNĚ						DRUH NEROSTU ZN. BARVIV NA VAJÍČKA				VĚNOVANÁ VĚC MOJE			
DOMÁCKY ATANÁZIE						CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO KARETNÍ HRA				SUŤOVÝ PROUD ZDANLIVĚ			
CITOSLOVCE SMÍCHU						DOHAZO VAT K SŤATKU (ŘÍDCE) PLESA				NĚCO NANE-SENĚHO CITOSLOVCE VRČENÍ			
	MAŠINA PLODINOVÁ DÁVKA (ZASTARALE)									TISK. AGEN. VIETNAMU 2. ČÁST TAJENKY			
ODRŮDA PŠENICE						DRUH PAPOUŠKA				SHLUK VČEL		ZNAČKA ASTATU KOŽÁČKÝ NÁČELNÍK	
JEDNOTKA AKTIVITY										DRUH PAPOUŠKA			GRAFICKÝ SYMBOL POCITŮ NA FACEBOOKU VELBLOUDÍ KRÍŽENEC
ZNAČKA ELEKTRON-VOLTU						SESEDNUTÍ	SLEPICE (EXPRE-SIVNĚ)			TRN			
PÍSKOT (ZASTARALE)										BEZHRBÝ VELBLOUD ANGLICKY „NÁSTROJE“			
	ŠRMÍŘSKÁ ZBRAŇ	NÁZEV HLÁSKY R OBVYKLOST								NOVOTVAR			
NECELÁ										POSTAVA TELENOVELY FERHA SAZE			
NAŠE SIDLO					ČÁST	PŘEDLOŽKA	UMÍSTĚNÍ (MNOŽNÉ ČÍSLO)			UMOC-ŇOVAT PLEMENO PSA			
KDO KOPE RUDU								VESPOD KALCIT			SPZ KOLÍNA NÁZEV PLANETKY		
ZKRATKA DOPRAVNÍCH STÁVEB						KDO MÁ RUDÝ YOUS ANGLICKY JRONICKY*					POSLEDNÍ ROZMBERK ČÁST KŮŽE		
	ŽENSKÉ JMÉNO	NÁZEV HLÁSKY X ŠVÝCARSKÉ LETOVISKO					TÁBOR DOMÁCKY RADMILA			ROSTLINA DOSNA SIDLO V NIGÉRII			
HINDUIST. KAJÍCNIK						SUROVÁ NAFTA NARİKAT				DOMÁCKY ARIEL KOUPELOVÁ SŮL		ŘÍMSKÝCH 499	CITOSLOVCE TROUBENÍ
ČADSKÉ JEZERO						NĚMECKÁ ŘEKA ZESÍLENÝ ZÁPOR				PODUSIT (ŘÍDCE) AMAZONSKÝ PRALES			
3. ČÁST TAJENKY													
AFRICKÝ HLODAVEC							ETYL-ALKOHOL						POMŮCKY: ADANI, ETE, IRO, MKS, NARA, ONAT, OSEP, SVATAT, VAISALA
ÚZKY LESKLÝ PRYMEK							POLE LEŽÍCÍ LADEM						

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
 - téměř 800 prodejen po celé ČR
 - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
 - zboží s vlastní obchodní značkou

MO síť Hruška, jsme tu pro Vás.